

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ÇOCUKLARIN SUÇA SÜRÜKLENMESİNE YOL AÇAN NEDENLERİN TÜM BOYUTLARIYLA İNCELENEREK
KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ MEKANİZMALAR GELİŞTİRİLMESİ İLE ÇOCUKLARIN TOPLUMSAL YAŞAMA ETKİN
KATILIMLARININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILMASI GEREKENLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/1912, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379)
TUTANAK DERGİSİ

14'üncü Toplantı
3 Mart 2026 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KARARLAR

1.- Komisyon çalışmaları için ek süre alınarak sürenin bir ay uzatılması hususuna ilişkin karar

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

1.- Komisyon Başkanı Müşerref Pervin Tuba Durgut'un, öğrencisinin saldırısı sonucu hayatını kaybeden Öğretmen Fatma Nur Çelik'e, Komisyonun bugünkü gündeminde yer alan konulara ve sunum yapacak kurumlara ilişkin açıklaması

IV.- SUNUMLAR

1.- RTÜK Başkanı Mehmet Daniş'in, çocukların medya ortamlarındaki zararlı içeriklerden korunmasına yönelik olarak RTÜK'ün yürüttüğü çalışmalar hakkında sunumu

2.- RTÜK Başkan Yardımcısı Deniz Güler'in, RTÜK'ün denetim faaliyetleri, güncel saha çalışmalarıyla ilgili veriler, geleceğe dair politika önerileri ve sektörel sorumlulukları hakkında sunumu

3.- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkan Yardımcısı Abdulkadir Gün'ün, BTK'nin görevleri, 5651 sayılı Kanun'un uygulamaları, Güvenli İnternet Merkezi ve bileşenleri, ihbar mekanizmaları, internet yardım ve bilinçlendirme merkezi, güvenli internet hizmetleri, kongreleri, etkinlikleri ve araştırmaları ile Kurumda yürüttükleri çalışmalar hakkında sunumu

V.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- RTÜK ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu temsilcilerinin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
ÇOCUKLARIN SUÇA SÜRÜKLENMESİNE YOL AÇAN NEDENLERİN TÜM BOYUTLARIYLA İNCELENEREK
KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ MEKANİZMALAR GELİŞTİRİLMESİ İLE ÇOCUKLARIN TOPLUMSAL YAŞAMA ETKİN
KATILIMLARININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILMASI GEREKENLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/1912, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379)

-----0-----
14'üncü Toplantı
3 Mart 2026 Salı
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Çocukların Suça Sürüklenmesine Yol Açan Nedenlerin Tüm Boyutlarıyla İncelenerek Koruyucu ve Önleyici Mekanizmalar Geliştirilmesi ile Çocukların Toplumsal Yaşama Etkin Katılımlarının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 15.06'da açıldı.

Komisyon çalışmaları için ek süre alınarak sürenin 10 Mart 2026 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususu yapılan oylama sonucunda kabul edildi.

Komisyon Başkanı Müşerref Pervin Tuba Durgut, öğrencisinin saldırısı sonucu hayatını kaybeden Öğretmen Fatma Nur Çelik'e, Komisyonun bugünkü gündeminde yer alan konulara ve sunum yapacak kurumlara ilişkin açıklama yaptı.

RTÜK Başkanı Mehmet Daniş tarafından, çocukların medya ortamlarındaki zararlı içeriklerden korunmasına yönelik olarak RTÜK'ün yürüttüğü çalışmalar,

RTÜK Başkan Yardımcısı Deniz Güler tarafından, RTÜK'ün denetim faaliyetleri, güncel saha çalışmalarıyla ilgili veriler, geleceğe dair politika önerileri ve sektörel sorumlulukları,

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkan Yardımcısı Abdülkerim Gün tarafından, BTK'nin görevleri, 5651 sayılı Kanun'un uygulamaları, Güvenli İnternet Merkezi ve bileşenleri, ihbar mekanizmaları, internet yardım ve bilinçlendirme merkezi, güvenli internet hizmetleri, kongreleri, etkinlikleri ve araştırmaları ile Kurumda yürüttükleri çalışmalar, Hakkında sunum yapıldı.

RTÜK ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu temsilcilerinin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 17.08'de toplantıya son verildi.

3 Mart 2026 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)
BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa KÖSE (Antalya)
SÖZCÜ: Ümmügülşen ÖZTÜRK (İstanbul)
KÂTİP: Naci ŞANLITÜRK (Ordu)

---- 0 ----

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli katılımcılar ve değerli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Çocukların Suça Sürüklenmesine Yol Açan Nedenlerin Tüm Boyutlarıyla İncelenerek Koruyucu ve Önleyici Mekanizmalar Geliştirilmesi ile Çocukların Toplumsal Yaşama Etkin Katılımlarının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 14'üncü Toplantısında bir aradayız.

Toplantı yeter sayımız vardır, toplantımızı açıyorum.

II.- KARARLAR

1.- Komisyon çalışmaları için ek süre alınarak sürenin bir ay uzatılması hususuna ilişkin karar

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sözlerimin hemen başında Komisyon çalışmalarında bugüne kadar geldiğimiz süreçle ilgili kısa bir hatırlatma yapmak isterim. Komisyonumuz çalışmalarına 10 Aralık 2025 tarihinde başlamış olup üç aylık görev süremiz 10 Mart 2026 tarihinde sona ermektedir. Komisyonumuza verilen üç aylık süre içerisinde Komisyon çalışmalarının bitmeyeceği anlaşıldığından Komisyonumuzca da uygun görülürse bir aylık ek süre almayı planlıyoruz. İç Tüzük'ün 105'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Komisyonun öncelikle bu kararı alması ve talep yazımızın Genel Kurula arz edilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda Komisyon çalışmaları için ek süre alınarak sürenin, 10 Mart 2026 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI

1.- Komisyon Başkanı Müşerref Pervin Tuba Durgut'un, öğrencisinin saldırısı sonucu hayatını kaybeden Öğretmen Fatma Nur Çelik'e, Komisyonun bugünkü gündeminde yer alan konulara ve sunum yapacak kurumlara ilişkin açıklaması

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Şimdi, sayın milletvekillerimiz, gündemimizdeki işleri görüşmeye başlıyoruz.

Bugün için belirlenen gündeme geçmeden önce dün vuku bulan ve milletçe yüreğimizi yakan elim hadiseyi paylaşmak istiyorum. 17 yaşındaki öğrencisi tarafından gerçekleştirilen saldırı sonucu öğretmenimiz Fatma Nur Çelik ne yazık ki hayatını kaybetmiş, 1 öğretmenimiz ve 1 öğrencimiz de yaralanmıştır. Eğitim yuvalarımızın güvenli olması gereken mekânlar olduğu gerçeği karşısında bu hadise bizler için sadece adli bir vaka değil aynı zamanda toplumsal bir alarmdır. Kelimelerin kifayetsiz kaldığı bu acı olay hepimizi çok derinden sarsmıştır. Çok çok üzgünüm, çok çok üzgünüz. Şehit öğretmenimize Allah'tan rahmet, ailesine, öğrencilerine ve eğitim camiamıza sabır ve başsağlığı diliyorum. Yaralı öğretmenimiz ve öğrencimiz için acil şifalar temenni ediyorum. Bu acı yalnızca bir ailenin değil toplumumuzun ortak acısıdır. Elbette ki bu hadise karşısında sadece üzülmekle yetinmeyiz.

Komisyonun başından beri birçok kez ifade ettiğim gibi, dünyada da ülkemizde de çocuk suçluluğunun niteliği değişmektedir. Failin 17 yaşında olması üzerinde özellikle durmamız gereken bir gerçeğe işaret etmektedir. Artık karşımızda yalnızca klasik anlamda suça sürüklenen çocuk profili yoktur. Şiddetin dozu, eylemlerin planlanma biçimi ve suçun görünümü farklılaşmaktadır. Değişen suç ve suçlu profili daha bütüncül, daha kararlı ve daha gerçekçi politikalar geliştirmemizi mecburi kılmaktadır.

Elbette önleme ve rehabilitasyon temel önceliğimizdir, çocuğu suça iten risk alanlarını ortadan kaldırmak asli görevimizdir ancak kamu vicdanının tesisi, toplumsal güven duygusunun korunması ve benzer eylemlerin tekrarının engellenmesi için caydırıcı ve etkili yaptırımların gerekliliğini de açıkça ifade etmek zorundayız. Bugünkü çalışmalarımızı da bu hassasiyetle, hem empatiyi hem sorumluluğu hem de kamu düzenini gözetten bir anlayışla sürdüreceğiz.

Komisyonumuzun belirlediğimiz gündemine geçelim.

Sayın Komisyon üyelerimiz, kıymetli bürokratlarımız; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Suça Sürüklenen Çocukları Araştırma Komisyonu olarak bugün çocuklarımızın suça bulaşmasında dijital ve görsel medyanın rolünü bütün yönleriyle ele almak üzere Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu dinleyeceğiz.

Dijital mecralar ve yayıncılık alanı, çocukların maruz kaldığı içerik, yönlendirildiği davranış kalıpları ve oluşan rol modeller bakımından kritik bir öneme sahiptir. Bu kapsamda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan internet ortamında çocukları suça teşvik edebilecek içerik ve yapılanmalar, sosyal medya ve mesajlaşma platformlarının suç örgütlenmesi ve çeteleşme açısından taşıdığı riskler, erişim engelleme ve içerik kaldırma mekanizmalarının etkinliği, dijital mecralarda çocukların korunmasına yönelik teknik ve idari tedbirler, Komisyonumuzun çalışma alanına giren diğer faaliyetlerimiz hakkında kapsamlı bilgi almayı bekliyoruz.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan ise içerik denetim süreçleri ve uygulanan yaptırımlar, SSÇ bağlamında akran zorbalığı, çeteleşme ve şiddet içeriklerinin çocukların suça yönelimi üzerindeki etkileri, organize suç ve mafya temalı yapımlarda şiddetin estetize edilerek suçlu karakterlerin kahramanlaştırılmasının doğurduğu risklerin analizi, uygulanan idari yaptırımların yayıncı kuruluşların reklam gelirleri karşısındaki gerçek caydırıcılığı, akıllı işaretler sisteminin etkinliği ve dijital yayın karşısındaki

yeterliliği, medya okuryazarlığı, projelerin somut çıktıları ve çocukların korunması açısından yayıncılığın daha sorumlu hâle getirilmesine yönelik nerileri hususlarında detaylı bir değerlendirme bekliyoruz.

Unutulmamalıdır ki çocukların suça karışması tek bir nedene indirgenemez ancak maruz kalınan içeriklerin, rol modellerin ve dijital ortamdaki örgütlenme biçimlerinin bu süreçte etkili olabildiği artık bilimsel bir gerçektir ve saha verileriyle de ortaya konmaktadır. Komisyonumuzun amacı, yasaklayıcı refleksle değil, ölçülebilir, denetlenebilir ve caydırıcılığı gerçek anlamda olan mekanizmaları güçlendirecek çocuklarımızı koruyacak daha etkin bir ereve oluşturmaadır.

Katılımınız ve katkılarınız için çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Radyo ve Televizyon st Kuruluna söz verelim. Radyo ve Televizyon st Kurulu Başkanımızın bizzat katılımı bizi çok memnun etti. Bunu meseleye verdiği ehemmiyetin bir göstergesi olarak görüyor, kendisine çok teşekkür ederek mikrofonu bırakıyoruz.

Sayın Başkanım, bir kez daha hoş geldiniz.

Buyurunuz lütfen.

IV.- SUNUMLAR

1.- RTÜK Başkanı Mehmet Daniş'in, çocukların medya ortamlarındaki zararlı içeriklerden korunmasına yönelik olarak RTÜK'nin yrttği çalışmalar hakkında sunumu

RTÜK BAşKANI MEHMET DANIş - Hoş bulduk.

Sayın Komisyon Başkanım, değerli milletvekillerimiz, kıymetli katılımcılar; çocukların suça sürüklenmesine yol açan nedenlerin tüm boyutlarıyla ele alınması amacıyla yürütülen bu önemli çalışmada Radyo ve Televizyon st Kurulu olarak görüş ve çalışmalarımızı paylaşmak için davetinizden dolayı çok teşekkür ediyorum.

Dijitalleşmenin hız kazandığı günümüzde medya içerikleri yalnızca bilgi ve eğlence aracı olmaktan ıkmiş, çocukların davranış biçimlerini, değer algılarını ve sosyal gelişimlerini doğrudan etkileyen güçlü bir etkileşim alanına dönüşmüştür. Bu nedenle çocukların zararlı içeriklerden korunması yayıncılık politikalarının en temel sorumluluk alanlarından biri hâline gelmiştir.

Radyo ve Televizyon st Kurulu olarak 6112 sayılı Kanun kapsamında yayın hizmetlerini özellikle çocukların fiziksel, zihinsel ve ahlaki gelişimini olumsuz etkileyebilecek içerikler bakımından titizlikle denetlemekteyiz. Bu erevde şiddeti özendirici, suç örgütlerini veya suç unsurlarını meşrulaştıran veya kahramanlaştıran yayınlara karşı gerekli idari yaptırımlar uygulanmakta, özellikle organize suç, mafya ve yoğun şiddet teması içeren yapımların toplum ve çocuklar üzerindeki etkileri yakından takip edilmektedir. Görsel medyada suçun estetize edilmesi veya suç karakterlerinin rol model hâline getirilmesinin yarattığı risklerin farkındayız. Bu nedenle, yalnızca ihlal sonrası yaptırım uygulayan bir anlayış yerine, bizler RTÜK olarak çalışmalarımızı yayıncı kuruluşlarla sürekli diyalog içerisinde önleyici bir yaklaşımla yürütmeye çalışıyoruz.

Çocukların korunmasına yönelik önemli mekanizmalardan biri olan akıllı işaretler sistemi, ebeveynlerin içerik hakkında önceden bilgi sahibi olmasını sağlayarak aile denetimini güçlendirmektedir.

Bunun yanında, yayın saatlerine ilişkin koruyucu düzenlemeler de çocukların zararlı içeriklere maruz kalmasını azaltmayı hedeflemektedir.

Ancak günümüzde içerik tüketiminin önemli bir kısmı, sınıraşan dijital platformlar ve çevrim içi mecralar üzerinden gerçekleştirilmektedir. Bu durum, çocukların korunması konusunda ulusal ve uluslararası ekte yeni iş birliklerini zorunlu kılmaktadır. RTÜK olarak dijital yayıncılık alanındaki düzenleme ve denetim kapasitemizi sürekli geliştirmeye yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Öte yandan, yalnızca denetim mekanizmalarının yeterli olmadığı bilinciyle hareket ediyoruz. Bu kapsamda yürüttüğümüz medya okuryazarlığı faaliyetleri, çocukların ve gençlerin izledikleri içerikleri eleştirel bakış açısıyla değerlendirmelerini amaçlamaktadır. Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği içerisinde sürdürülen çalışmalar sayesinde bilinçli medya kullanımının yaygınlaşması hedeflenmektedir. Çocukların güvenli bir medya ortamında büyümesi, kamu kurumlarının, yayıncıların, ailelerin ve toplumun tüm kesimlerin ortak sorumluluğudur. RTÜK olarak bu sorumluluğun bilinciyle hem düzenleyici hem de rehberlik edici rolümüzü kararlılıkla sürdürmeye devam ediyoruz.

Komisyonunuzun yürüttüğü bu kıymetli çalışmanın çocuklarımızın korunmasına yönelik önemli politika önerilerine katkı sağlayacağına inanıyor ve tekrar bu nazik davetiniz için teşekkür ediyorum.

Komisyonun sonundaki çıktılarda da yine bizim RTÜK olarak, kurum olarak üzerimize düşen ne varsa bunlarda da iş birliği yapmaya ve üzerimize düşeni yerine getirmeye hazır olduğumuzu ifade ediyorum.

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, Başkan Yardımcımız Deniz Bey de daha somut rakamlarla bizim yapmış olduğumuz çalışmaları size ayrıca sunacaktır.

Çok teşekkür ediyorum.

BAşKAN MüşERREF PERVİN TUBA DURGUT - çok teşekkür ederiz Sayın Başkanım, çok memnun oluruz.

Deniz Bey, buyurun lütfen.

2.- RTÜK Başkan Yardımcısı Deniz Güler'in, RTÜK'nin denetim faaliyetleri, güncel saha çalışmalarıyla ilgili veriler, geleceğe dair politika nerileri ve sektörel sorumlulukları hakkında sunumu

RTÜK BAşKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi öncelikle şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bugün burada Radyo ve Televizyon st Kurulu adına geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın dijital ve geleneksel medya ortamındaki zararlı içeriklerden korunmasına yönelik yürüttüğümüz kapsamlı çalışmaları sizlerle birlikte paylaşmak üzere huzurlarınızdayım.

Sunumda önce RTÜK'ün denetim faaliyetlerinden kısaca bahsedeceğim, güncel saha çalışmalarımızdan birkaç veri sunacağım sizlere. Geleceğe dair politika önerilerimiz var ve bunun yanında da sektörel sorumluluk bilinciyle sektörün neler yapmasına gerek duyulduğuna ilişkin kısa bilgilendirmeler yapacağım.

Tabii, Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; değişen medya ekosistemiyle birlikte aslında en savunmasız öznemiz şu an çocuklarımız. Çocuklarımızı korumak da bizim Üst Kurulumuzun bir numaralı görevi ve anlayışı çerçevesinde ilerliyoruz.

RTÜK'ün faaliyet alanlarına bakacak olursak dört ana merkezde RTÜK'ün faaliyet alanlarını topladık. Denetim tarafında 6112 sayılı Kanun'un çerçevesi tavizsiz bir şekilde uygulanmakta. Önleyici tedbirlerde akıllı işaretler ve ebeveyn kontrol sistemleri hayata geçirilmiş durumda. Sadece denetleyen değil aynı zamanda farkındalık yaratan bir kurum olarak araştırmalar ve iş birlikleriyle de bütüncül bir koruma anlayışı çerçevesinde yürüttüğümüz görevlerimiz bulunmakta. Tabii, bu süreçlerin ana merkezinde de çocuğun yararını ilk sıraya almış bulunuyoruz.

Kanunumuz bizim bir numaralı referans noktamız dedik. Kanunumuzda 4 tane temel maddemiz var aslında. Bu maddeler, çocuklara ve engellilere yönelik istismar içermemesi ve hiçbir formatta şiddeti teşvik edici yayınların olmaması, ekranda yer alan içeriklerin şiddeti özendirici veya kanıksatıcı olmaması, insan onurunu zedeleyici, aşağılayıcı veya müstehcen içeriklere yer verilmemesi ve toplumun millî manevi değerlerine ve genel ahlaka ve ailenin korunması ilkesine aykırı yayın yapılamamasını bizim aslında en önceliklediğimiz kırmızı çizgilerimiz olarak ifade etmemiz mümkün.

Peki, son beş yıllık rakamlara baktığımızda RTÜK olarak neler yaptık, çocuklara yönelik, çocukların gelişimine zarar veren yayınlara yönelik nasıl tedbirler aldık? Son beş yılda toplam 443 müeyyide uyguladık. Bu 443 müeyyidenin 382'si idari para cezası olarak karşımıza çıkıyor, 41'i program durdurma, 19'u dijital platformlara yönelik katalogdan çıkarma cezası ve 1 tane de resmî uyarı olarak müeyyidelerimizi bu şekilde sınıflandırmamız mümkün.

Peki, bu müeyyideleri uyguladık, bu müeyyidelerin devamında kanallarda ne yayınlanmasını sağladık. Özellikle program durdurma müeyyidesinde 45 kez dijital platformların aile üzerindeki etkilerine yönelik programlar yayınlattık, 26 kez medya okuryazarlığının önemini vurgulayan program yayınlandı, 21 kez de özellikle sigara bağımlılığına yönelik program yayınlandı. Bu konuya ilişkin 14 tane kamu spotu, 3 tane de öncelikli yayına yönelik tavsiye kararı gene Kurulumuz tarafından verilmiştir.

Daha kısa döneme baktığımızda, 2024 yılından bugüne geldiğimizde aslında 24 farklı medya kuruluşuna 78 tane müeyyide uygulamışız. Bu 78 müeyyidenin dağılımına baktığımızda 42 müeyyide dijital platformlara geldi. Tabii, medya ekosistemindeki bu değişim dijital platformları da dönüştürdüğünden dolayı aslında yaptırımların da eksenini biraz daha dijital platformlara kaymış durumda; yüzde 53,8'le. Geleneksel medyaya yönelik yaptırımlar 36 müeyyideyle 2'inci sırada.

Bu müeyyidelerin kanun maddeleri kapsamında karşılığına baktığımızda, 1'inci sırada millî manevi değerler, genel ahlak ve ailenin korunması ilkesine karşılık geldiğini görüyoruz. Onu müstehcenlik ve şiddeti özendirme takip etmekte. Bağımlılık yapıcı madde ve kumarı özendirme de bir diğer madde olarak karşımıza çıkıyor.

Peki, yaptırımlar bu şekildeyken farkındalık çalışmalarında neleri yürütüyorsunuz? Çocuklarımızın karşılaştığı dijital risklere karşı eğitim ve farkındalık oluşturmak amacıyla sizlere de sunduğumuz Medya ve Çocuk dergimizi hazırlıyoruz. 9 yaş ve üzeri çocuklarımıza güvenli bir medya rehberi sunmak amaçlanıyor bu dergimiz kapsamında. Ekran bağımlılığından siber risklere kadar pek çok kritik konuyu bu dergide özellikle çocuklarımıza sunuyor ve farkındalık çalışmalarını yürütüyoruz.

Aynı zamanda bir diğer önemli konu, akıllı işaretler ve medya okuryazarlığı. Akıllı işaretler sistemi, çocukların aslında yaşına uygun olmayan içeriklere yönelik erişimini kontrol eden bir sistem ama tabii, burada sadece çocuğa bir görev düşmüyor, aynı zamanda ebeveynlerin de akıllı işaretler kapsamında kendi çocuklarını veya aileyi yönlendirmesi önemli.

Bunun yanında, Millî Eğitim Bakanlığıyla medya okuryazarlığına yönelik olarak 2007 yılından itibaren yürüttüğümüz bir çalışma var. Daha sonra, Millî Eğitim Bakanlığıyla bu projenin geliştirilmesine yönelik ve yaygınlaştırılmasına yönelik imzaladığımız bir protokolümüz var. Bu kapsamda Radyo ve Televizyon Üst Kurulu medya okuryazarlığı bilinci yüksek gençlerin yetişmesi amacıyla gerek görsel gerekse işitsel olarak medyada bu medya okuryazarlığına yönelik çalışmaları yoğun bir şekilde yürütmekte.

"Dijital platformlara yönelik çalışmalarımız nedir?" diye sordunuz Başkanım. Burada da Üst Kurulumuzun denetim faaliyetleri kadar titizlikle takip ettiği ve üzerinde durduğu bir diğer alan da ailelere dijital dünyada rehberlik edecek olan ebeveyn kontrol mekanizmaları karşımıza çıkıyor. Dört ayaklı bir kontrol mekanizması var burada. Koruyucu sembol sistemimiz, özel çocuk profilleri, PIN ve şifre uygulamaları ve aynı zamanda çocuklara yönelik içerik kısıtlama filtreleri olduğundan dolayı dijital platformlarda çocuklarımızın korunmasına yönelik olarak farklı koruma modelleriyle bu güvenilir ortamı sağlamak amacıyla RTÜK tarafından devreye alınan önemli bir sistem olarak karşımıza çıkıyor.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; Türkiye'de gençlerin medya kullanımı ve dijital okuryazarlık araştırmasını gerçekleştirdik 2025 yılının son aylarında. Henüz sonuçlarının lansmanını yapmadık; bununla birlikte, ön sonuçları Komisyonda sizlere arz etmek istiyorum. Önemli bir araştırma; Türkiye'de 26 ilde, 15-21 yaş grubu 7.511 gençle yüz yüze görüşülerek yapıldı. Burada, tabii, sadece radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayıncılık hizmeti değil, aynı zamanda sosyal medya ve internete yönelik olarak da gençlerimizin medya kullanım alışkanlıkları ortaya çıkarıldı.

Saat olarak baktıklarımız günlük ortalama kullanım süreleri. Sosyal medya yaklaşık 3,5 saatle 1'inci sırada. Sosyal medyayı yaklaşık 1 saatle isteğe bağlı yayın hizmetleri takip ediyor; televizyon 40 dakika, radyo 38 dakika.

Peki, gençlerin son bir haftada erişim oranlarına baktığımızda, yaklaşık yüzde 90'ı "Ben sosyal medyayı en az 1 kere kullanırım." diyor. Televizyonda bu oran yüzde 77, isteğe bağlı yayıncılıkta 65 ve radyoda da yüzde 30'lar civarında. Bu nedenle de aslında bizim son iki yılda verdiğimiz yaptırımlarda dijital medyanın veya dijital mecraların daha yoğun olması da bir yandan aslında bunun bir göstergesi.

İzleme alışkanlıklarında, özellikle televizyona baktığımızda televizyonda maalesef dramatik bir düşüş görüyoruz. 2018'de 2 saat 51 dakikaymış bu genç grubunda televizyon izleme süresi; 2022'de 1 saat 40 dakikaya, 2025'te de maalesef -40 dakikalara kadar- 1 saatin altına düşmüş durumda. Bununla birlikte, diğer bir geleneksel mecramız radyoda da aynı dramatik düşüş karşımıza çıkıyor; 3 saat 25 dakika olan 2009 yılı, 2025'te maalesef 38 dakikalara kadar gerilemiş durumda. Gençlerimizin sadece yüzde 28'i

haftada en az 1 kere radyo dinlediğini ifade ediyor. Dijital platformlara abone olup izleyenlerin oranı yüzde 65 yani yaklaşık her 10 gençten 6'sının dijital platformlara aboneliği var ve günlük ortalama yaklaşık 1 saat bu dijital platformlardan programları takip etmekte.

Asıl çarpıcı konu -tabii, demin de ifade ettim, en başta- yaklaşık 3,5 saate yakın sosyal medya kullanımı var. Gençlerimizin yüzde 90'ının sosyal medya hesabı bulunuyor. Bu sosyal medya hesabı bulunanların yaklaşık yüzde 25'inin bütün bilgileri kamuya açık ama en çarpıcı sonuç maalesef şurada: Ailelerinin bilmediği hesabı olan gençlerin oranı yüzde 82 yani kendi bir hesapları var ama bunun yanında, ailelerinin bilmediği bir hesabı olanların oranı yüzde 82. Bu açıdan da baktığımızda, aslında ailelerin buradaki kontrol mekanizmalarının bir nevi kendi bildikleri hesapları üzerinden ilerlediği ama bilinmeyen hesapları üzerinden gençlerin sosyal medyayı kullanmaya devam ettiği de ortaya çıkmakta.

Peki, gençlerimize şunu sorduk: "Sosyal medyanın en olumsuz yanı sizin için nedir?" Burada en yüksek oran yüzde 30,1'le "gerçek hayattan uzaklaşma" dedi gençlerimiz bize. Bu da tabii, gençlerimizin dijital dünyada var olurken fiziksel ve sosyal gerçeklikten kopmayla karşı karşıya kaldığını bizlere göstermekte. 2'nci sırada yüzde 18,5'le "siber zorbalık ve şiddet" gelmekte. Bu durum da aslında sosyal medyanın sadece bir iletişim aracı olarak değil aynı zamanda psikolojik baskı alanı hâline de gelme durumunu ortaya çıkarmakta. Dezenformasyon, zengin, gösterişli hayatlara özenme ve kişilerde oluşan estetik kaygılarına yönelik farklı ifadeler de karşımıza gelmekte. Burada, tabii, algoritmaların gençlerimizi genellikle gerçeklikten kopuk, gösterişli ve manipülatif bir dijital atmosfer içerisine soktuğu da açık bir şekilde ortaya çıkmakta.

Gençlerin haber alma kaynaklarına baktığımız zaman, sosyal medya, kullanımda olduğu gibi burada da 1'inci sırada; yüzde 82,4. İnternet haber siteleri yüzde 75, televizyon yüzde 53 ve video paylaşım platformları da yüzde 50 civarında bulunmakta. Tabii, bu, sosyal medya platformlarından alınan haberde dezenformasyondan siber zorbalığa kadar farklı ortamların herhangi bir filtreden geçmeden gençlerimizin karşısına çıktığını ve maalesef, ülkemizde teyit mekanizmalarının da düşük bir durumda olduğunu göstermekte önemli bir husus.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tabii, bir de gençlerimizin dijital okuryazarlık düzeyini ölçtük. Dijital okuryazarlığını burada özel olarak kullandığımız bir ölçek çerçevesinde ölçtük. Gençlerin yüzde 57,2'sinin dijital okuryazarlık seviyesi yüksek çıktı ama tabii, bir de araştırma sonuçlarını tersten okuyacak olursak, gençlerimizin yaklaşık yüzde 42-43'ünün de dijital okuryazarlık seviyesinin orta ve düşük seviyede olduğunu görmekteyiz. Bu kapsamda da aslında belki de odaklanmamız gereken kısım bu dijital okuryazarlık seviyesi düşük ve orta olan kısım çünkü dijital okuryazarlık günümüzde sadece bir teknoloji kullanma becerisi olarak değil, aynı zamanda bir dijital öz savunma mekanizması olarak da karşımıza çıkmakta.

Ülkemizde de gündemde, gençlerimize bizzat kendilerinin fikirlerini öğrenmek için "Sosyal medyada yaş sınırı olmalı mı sizce?" diye sorduk, yüzde 88,1'i "Evet, olmalı." dedi bize. İkinci sorumuzda da "Sizce yaş sınırı kaç olmalı?" dedik ve herhangi bir yaş belirtmedik, açık uçlu bir soruydu bu, gelen cevapların ortalaması 16. Dünyaya baktığımız zaman dünyadaki diğer ülke uygulamalarında da genel olarak yaş sınırı 15 veya 16 olarak hayata geçiriliyor. Bizim ülkemizde de şu an Aile Bakanlığının yaptığı çalışmada bildiğim kadarıyla 15 yaş ve üzeri olacak şekilde ilerleyecek.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sayın Başkanım, biraz evvel "Bu veriler çok güncel." dediniz ya, hatta daha lansmanını yapmadınız; acaba bu bilgileri, bu 16 yaş meselesini Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızla da paylaşmış mıydınız?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Başkanım, ilk kez burada paylaşıyoruz.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok güzel, ben de 16 yaşı, hatta 17 bile olur da hiç değilse 16 olsun diye savunuyorum o yüzden...

Buyurun, devam edin lütfen.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Tabii, bu veri bize çok önemli bir gerçeği de göstermekte. Bu talep sadece devlet otoritesi veya kamu otoritesinden değil, aynı zamanda gençlerimizin bizzat kendileri tarafından gelen bir talep.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok kıymetli.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Evet, tabii, gençlerimiz dijital dünyanın imkânlarından faydalanmak istiyor ama bir yandan da koruma mekanizmalarını ve kontrolsüz erişimin de sınırlandırılmasını bizzat kendileri istemekte.

Başkanım, değerli milletvekilleri; önerilerimizi aslında iki farklı aşamada sizlere aktarmak istiyorum; birincisi, medya okuryazarlığı eğitimi ve eğitim kapsamında olan önerilerimiz. Tabii, biz, 2007'den günümüze kadar medya okuryazarlığını Millî Eğitim Bakanlığıyla birlikte yürütüyoruz. Bu yürüttüğümüz medya okuryazarlığı müfredatının aslında belli bir yaş grubuna değil -günümüzde medya kullanımı çok geniş yaş grupları tarafından, daha doğrusu düşük yaşlardan itibaren başlayan bir olgu olduğundan dolayı- küçük yaştan itibaren her eğitim döneminde çocuklarımıza uygulanması önemli. Tabii, medya okuryazarlığını çocuklara verdiğimiz kadar ebeveynlere de vermemiz gerekiyor, ebeveynlerin de medyaya yönelik daha bilinçli tüketmeleri ve medyaya yönelik risklerden daha farkında olarak kendilerini koruması da önemli. Bir yandan da tabii, okullarımızda çocuklarımızın bire bir karşılaştığı öğretmenlerimizin de medyanın riskinden ve medya okuryazarlığından haberdar olup bunlara yönelik sertifika programları daha çok çok önem taşımakta. Bir yandan da tabii, sivil toplumu harekete geçirmek lazım. Sivil toplum tarafından yapılacak olan çalışmalar, eğitim ve farkındalık çalışmaları da aslında çocuklarımızın medyadan gelecek zararlardan korunması açısından büyük önem arz etmekte.

Tabii, burada sadece toplumsal sorumluluklarımız değil, aynı zamanda sektörel sorumluluklarımız da bulunuyor. Bu sektörel sorumluluklarımız kapsamında da yayıncı kuruluşlarımızın kendi öz denetim mekanizmalarını bizzat oluşturmaları ve bu yayın öncesi denetim sayesinde çocuklarımıza ve ailelere yönelik olarak ortaya çıkabilecek zararlı içerikleri kendi iç mekanizmalarında eritip daha sonra yayına sunmaları da büyük önem arz ediyor. Tabii, yayıncı kuruluşların belli bir süre günlük çocuk dostu ve aile dostu programları hayata geçirmesi de çok çok önemli bir husus. Tabii, ekranlarımızda çok farklı programlar, içerikler bizlere sunulmakta. Bununla birlikte, RTÜK'ün sorumluluğunda bulunan görsel, işitsel medya kapsamında yayıncılarımızın editöryal bağımsızlığına herhangi bir şekilde hâlel getirmeden çocuk dostu ve aile dostu programlara yönelik de kendileri açısından farklı içeriklere girmesi de büyük önem taşımakta. Tabii, bir de genel olarak tüm medyanın, görsel, işitsel medyanın sorumlu yayıncılık

ilkelerini oluşturup bir an önce bu sorumlu yayıncılık ilkeleri kapsamında, sadece RTÜK kararlarını beklemeden, kendi iç denetim mekanizmalarıyla birlikte ortak karar alma süreçlerini ilerletip yayınlarına yansıtması da bizim için büyük önem taşımakta.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerim; tabii, burada gerçekleştirdiğimiz gerek verilere dayalı gerekse de önerilere ilişkin bu sunumda daima çocuğun yararını önceleyen kararlarımızı sizlere arz etmeye çalıştım. Tabii, burada önemli olan sadece hukuki bir düzenleme değil, bir neslin geleceğini inşa ettiğimizi de her zaman hatırlamamızda fayda var. Üst kurul olarak biz ebeveyn kontrol mekanizmalarından çocuk dergimize, yaptırımlardan Millî Eğitim Bakanlığıyla yapmış olduğumuz medya okuryazarlığı eğitimine kadar çok farklı alanlarda çocuklarımızı dijital dünyanın risklerinden korumak için çalışıyoruz. Sayın Başkanımız da ifade etti, bu Komisyonun çıktılarında sonra da RTÜK olarak üzerimize düşen her türlü görevi yapmaya devam edeceğiz.

Bizleri bugün buraya davet edip dinlediğinizden dolayı şükranlarımı arz ediyorum sizlere.

Saygılarımla.

Sağ olun.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok çok teşekkür ediyoruz.

Özellikle bu yeni veri bizim için çok kıymetli. Bir de 7.500 kişiyle yapılmış bir çalışma, değil mi?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - 7.511 kişi Başkanım.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - 7.511. Yaş aralığı kaç demiştiniz?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - 15-21 yaş grubu.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - 15-21. Yani bu güncel verileri de sunduğunuz için çok çok teşekkür ediyoruz. Veriye dayalı çalışmak bizim için çok ehemmiyetli.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sağ olun.

Daha detaylı analizler çıkmadı Başkanım, onlar da çıkınca inşallah lansmanını gerçekleştiririz.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sayın Başkanımızın hem bizzat katılıp hem de "Bu süreçte biz de sorumluluk almak istiyoruz." demesi bizim için çok kıymetli çünkü gerçekten değişen suçlu profilinde ve değişen suç mahiyetinde bu medya, dijital mecralar, yeni medya yani çok çok önemli bir rol oynuyor, çok önemli bir risk faktörü. Dolayısıyla birlikte çalışmayı çok önemsiyoruz.

Şimdi, Bilgi Teknolojileri Kurumunu dinleyeceğiz.

Şöyle oluyor bizde usul: Önce kurumlarımızı dinliyoruz, sonra vekillerimizden toplu olarak görüş veya sorularını alıyoruz. Böylece zamanı daha ekonomik kullanmış oluyoruz.

Şimdi BTK'nin sunumunu dinleyelim.

Buyurun lütfen.

3.- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkan Yardımcısı Abdülkerim Gün'ün, BTK'nin görevleri, 5651 sayılı Kanun'un uygulamaları, Güvenli İnternet Merkezi ve bileşenleri, ihbar mekanizmaları, internet yardım ve bilinçlendirme merkezi, güvenli internet hizmetleri, kongreleri, etkinlikleri ve araştırmaları ile Kurumda yürüttükleri çalışmalar hakkında sunumu

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDÜLKERİM GÜN - Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; Abdülkerim Gün, BTK Başkan Yardımcısı.

Bugün dijital ortamda çocukların suça sürüklenmesine yol açabilecek içerik ve yapılanmalar ile bu risklere karşı uygulanan teknik ve idari tedbirler hakkında bilgi sunmak üzere huzurlarınızdayım.

Dijital ekosistem çocuklar için önemli fırsatlar sunmakla birlikte aynı zamanda ciddi risk alanları da barındırmaktadır. Özellikle sosyal medya ve mesajlaşma platformları üzerinden suç örgütlenmesi, çeteleşme, yasa dışı faaliyetlere yönlendirme ve zararlı içeriklere maruz kalma gibi riskler artış göstermektedir. Kapalı gruplar, ergen radikalizmi, anonim hesaplar ve uçtan uca şifreyle iletişimin yapıları bu risklerin tespitini ve önlenmesini de teknik açıdan daha karmaşık hâle getirmektedir.

Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; bugün size, BTK'nin görevleri, 5651 sayılı Kanun ve uygulamaları, bu kapsamda kurulan Güvenli İnternet Merkezi ve bileşenleri, ihbar mekanizmaları, internet yardım ve bilinçlendirme merkezi, güvenli internet hizmetimiz ile kongrelerimiz, etkinliklerimiz ve araştırmalarımız ile Kurumumuzda yürüttüğümüz çalışmalarımız hakkında bilgi vereceğim, inşallah.

BTK olarak dijital dönüşümün sunduğu fırsatları en iyi şekilde değerlendirmek ve internetin bilinçli ve güvenli kullanımını sağlamak amacıyla çalışmalarımızı titizlikle sürdürmekteyiz. Bu anlamda, çalışmalarımız, yalnızca müdahale noktasında değil aynı zamanda koruyucu ve önleyici bir yaklaşım geliştirmeye dayanmaktadır. Bu çerçevede, yasa dışı ve zararlı içeriklerle mücadele ediyor, ilgili kurumlarımızla koordinasyon sağlıyor, gerekli teknik altyapıyı güçlendiriyor ve ulusal-uluslararası iş birliklerimizi yürütüyoruz. Bu kapsamda, ayrıca, görevlerimizin etkin şekilde yerine getirilmesi için araştırma ve geliştirme faaliyetleri gerçekleştiriyoruz. Temel hedefimiz ise internet ortamında hukuka aykırı içeriklerle etkin mücadele ederken aynı zamanda, güvenli ve bilinçli internet kullanımını yaygınlaştırmaktır.

Bu bağlamda, internetin güvenli ve bilinçli kullanımı bugün her zamankinden çok daha kritik bir konu. 5651 sayılı Kanun maddesi kapsamında, 2017 yılında Güvenli İnternet Merkezini kurduk. Merkezimiz, dijital riskleri en aza indirmek ve internetin güvenli kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla koruyucu ve önleyici çalışmalar yürütmektedir. Avrupa Birliğindeki iyi uygulama örnekleri esas alınarak Bilinçlendirme Merkezi, İnternet Yardım Merkezi ve İnternet Bilgi İhbar Merkezi olmak üzere üç temel yapı üzerinden faaliyet göstermektedir. İlk olarak bu kapsamda İnternet Bilgi İhbar Merkezi, vatandaşlarımızın karşılaştıkları yasa dışı içerikleri kolayca bildirebilmelerine imkân sağlamaktadır. Burada 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde BTK'nin resen erişim engeli yetkisi bulunan intihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu ve zararlı madde temini, fuhuş, müstehcenlik, yasa dışı bahis, kumar, Atatürk aleyhine işlenen suçlar gibi suç teşkil eden içerikler titizlikle incelenmekte ve gerekli işlemler 5651 sayılı Kanun çerçevesinde başlatılmaktadır. Bu kapsamda, buradaki süreç, ister vatandaşlarımız burada kendi kimlikleriyle ister anonim olarak bize ihbarda bulunabilmekte yahut da yine de ekiplerimiz tarafından bu tarz içerikler, bu katalog suç bağlamındaki içerikler 7/24 taranmakta ve bu

İçeriklere rastlandığında da ilgili işlemler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, bu süreçler ilgili kurumlarla yine iş birliği içinde ve etkin bir koordinasyonla yürütülmektedir. Özellikle çocukların cinsel istismarıyla mücadelede merkezimiz uluslararası düzeyde de aktif rol üstlenmektedir. Bu kapsamda, dünyada en etkin kurum olarak da INHOPE mevcuttur, yaklaşık 56 üyesi bulunmaktadır ve bu aralık itibarıyla da yanımda bulunan Alper Bey INHOPE'un Yönetim Kurulu üyesi olarak atanmıştır. Bu kapsamda da INHOPE'da da özellikle çocuğun cinsel istismarıyla mücadelede çok etkin bir mücadele gerçekleştiriyoruz ve iyi uygulama örneklerini bütün dünyaya örnek olarak sergiliyoruz. Bu noktada, temel amacımız vatandaşlarımızı ve özellikle çocuklarımızı dijital dünyanın tehlikelerinden korumaktır. Merkezimize iletilen ihbarlar değerlendirildiğinde en fazla -yani yaklaşık yüzde 99 oranında- içeriğin çocukların cinsel istismarı, müstehcenlik, yasa dışı bahis ve kumar suçlarına ilişkin olduğu görülmektedir. Ağırlık olarak da kumar ve müstehcenlik... Bu noktada, özellikle çocukların korunmasına yönelik mücadelenin ne kadar kritik olduğunu da açıkça ortaya koymaktadır. İnternet Bilgi İhbar Merkezi vatandaşlarımızdan gelen bildirimleri titizlikle değerlendirerek hem ulusal hem de uluslararası alanda iş birliği hâlinde gerekli adımları atmaktadır.

2007 yılından bu yana -2025 yılına kadar- toplamda 3 milyondan fazla ihbar alınmıştır ve bu veriler internet ortamında suç ve zararlı içerikle mücadelenin önemini açıkça ortaya koymaktadır.

Güvenli İnternet Merkezindeki İnternet Yardım Merkezi, internet kullanıcılarına rehberlik ve bilgilendirme hizmeti sunan bir danışma hattı olarak faaliyet göstermektedir. Yasa dışı içerikler, mahremiyet, bilgi güvenliği, güvenli alışveriş, sosyal medya, dijital oyunlar ve siber zorbalık gibi, internetin sağlıklı ilişkisi gibi birçok konuda destek sağlamaktadır. Kullanıcılar sorularını doğrudan bilgi destek formu aracılığıyla iletebilmektedir. Ayrıca bu hizmetimiz e-devlet üzerinden de erişilebilir durumdadır. Amacımız İnternet Yardım Merkezi yoluyla vatandaşlarımızın dijital dünyada daha bilinçli ve güvenli hareket etmelerine rehberlik etmektir.

İnternet Yardım Merkezimiz, 2019 yılından bu yana Alo 141 Çağrı Merkezi aracılığıyla da hizmet vermektedir. Alo 141 Güvenli İnternet Bilgi, Yardım ve Destek Hattı, internetten bağımsız, alternatif bir başvuru kanalı olarak oluşturulmuştur. Bu hat sayesinde kullanıcılarımız dijital ortamlarda karşılaştıkları sorunlara hızlı ve etkili şekilde destek alabilmektedirler. Amacımız, ihtiyaç duyulan her durumda kolay ulaşılabilir bir rehber ve destek mekanizması sunmaktır.

İnternet Yardım Merkezimiz kurulduğu günden bu yana kullanıcı başvurularını etkin şekilde değerlendirmekte ve rehberlik hizmeti sunmaktadır. 2024 yılı itibarıyla İnternet Bilgi Destek Hattı'na 4.500'den fazla başvuru ulaşılmış ve tamamı yanıtlanmıştır. 2017'den bu yana ise 70 binden fazla başvuru cevaplandırılmıştır. Alo 141 Hattı'mız ise yalnızca 2025 yılında 45 binin üstünde çağrıya yanıt vermiştir. Kurulduğu yedi yıldan beri ise yaklaşık 480 bin çağrı cevaplanmıştır. Bu verilerse merkezin aktif ve yoğun bir şekilde hizmet verdiğini göstermektedir.

Bir diğer önemli yapımız ise yine Güvenli İnternet Merkezimizin çatısı altında Bilinçlendirme Merkezimizdir. Bu merkezimiz internetin bilinçli, güvenli ve etkin kullanımına yönelik farkındalık oluşturmak amacıyla faaliyet göstermektedir. Özellikle çocuklar ve gençler başta olmak üzere tüm kullanıcıları internetin sunduğu fırsatlar ve beraberinde getirdiği riskler konusunda bilgilendirmeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda öğrencilere, ebeveynlere, öğretmenlere, kamu kurumlarına ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik kapsamlı eğitimler düzenlenmektedir; hem yüz yüze hem de çevrim içi seminerler ve eğitici eğitimleriyle toplumsal farkındalığın artırılması amaçlanmaktadır. Yaklaşık üç yıldan beri de huzurevimizdeki ve Aile Bakanlığımızın kurum bakımındaki yaşlılarımıza ve yine aynı Aile Bakanlığımızın koruması altındaki kadın sığınmaevlerimizdeki, ŞÖNİM'lerimizdeki kadınlarımıza on-line dijital okuryazarlık eğitimlerimiz devam etmektedir. Yine, Güvenli İnternet Merkezimizin kurulmasından itibaren yalnızca 2025 yılında 138 eğitim gerçekleştirilmiş ve yaklaşık 22 bin kişiye eğitim verilmiştir. Bugüne kadar ise yaklaşık 1.800 eğitim düzenlenmiş ve 300 binin üzerinde vatandaşımıza ulaşılmıştır.

Koruyucu ve önleyici çalışmalarımız kapsamında sunduğumuz en önemli hizmetlerimizden biri de Güvenli İnternet Hizmeti'dir. 2011 yılından bu yana ücretsiz olarak sunulan bu hizmet sayesinde aileler, çocuklarını internetin zararlı içeriklerinden koruyabilmektedir. Güvenli İnternet Hizmeti'miz iki profilden oluşmaktadır: Birincisi çocuk profili ve ikincisi aile profilidir. Çocuk profilinde yalnızca pozitif içerikli sitelere erişim bulunmaktadır, ağırlıklı olarak eğitim içerikleri olmak üzere. Aile profilinde ise zararlı içerikler engellenir, bunun dışındaki sitelere erişim devam eder. Örneğin, çocuk profilinde sosyal medya uygulamaları dâhil hiçbir uygulamaya izin verilmez. Aile profilinde ise talep varsa bu, aileye sunulmaktadır.

2025 yılı sonu itibarıyla 55 milyonu aşkın internet abonesi Güvenli İnternet Hizmeti'ni tercih etmiştir. Yani şu andaki kullanıcılardan her 2 kişiden 1'i Güvenli İnternet abonesi diyebiliriz Sayın Başkanım. Bu abonenin yüzde 99,6'sı aile profilini, yaklaşık yüzde 0,4'ü ise -yaklaşık 300 bin kişi civarında- çocuk profilini kullanmaktadır. Bu veriler de toplumun güvenli internet kullanımına verdiği önemi açıkça ifade etmektedir.

Bilinçlendirme Merkezimiz dijital oyunlara yönelik bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları da yürütmektedir. Özellikle çocuklar, gençler ve ebeveynler başta olmak üzere, tüm vatandaşlarımızın dijital oyunları güvenli, eğlenceli ve sorumlu şekilde oynamaları için bilinç oluşturmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda "güvenlioyna.org.tr" adresinde dijital oyunların bilinçli ve güvenli kullanımına yönelik rehber içerikler ve bilgilendirici paylaşımlar sunulmaktadır.

Yine, şu anda, malumunuz, Aile Bakanlığımızın bir düzenlemesi var, bir teklifi var; bu noktada da oyunlar regüle ediliyor.

Yine, bu noktada, yaklaşık 2024 yılının sonunda 2'ncisini gerçekleştirdiğimiz ve kamu, özel sektör ve akademi camiasını buluşturduğumuz bir etkinliğimiz olmuştu; 2'nci Dijital Oyunlar Kongresi. Bu da aslında, bugünkü, önerilen düzenlemenin çatısını oluşturur diyebilirim. Bu tarz etkinliklerle de, akademiye, kamuyu ve özel sektörü buluşturduğumuz etkinliklerle de yine, bu noktada, hem eksikliklerimizi gideriyoruz hem yeniliklerini yakalama şansı buluyoruz hem de ortamın aktörlerini bir araya getirerek hep birlikte bir bilinçlendirmeye kavuşmuş oluyoruz.

Bu anlamda, yine, her yılın -bu ayın başında idrak ettik- şubat ayının ikinci salısı Güvenli İnternet Günü bütün dünyada kutlanıyor diyelim. Bu noktada internetin daha güvenli, sağlıklı ve sorumlu kullanımını teşvik etmeyi amaçlıyor ve bir farkındalık oluşturmayı burada amaçlıyoruz. Bu noktada, yine, bu sene 10 Şubat'ta, Güvenli İnternet Günü'müzde dolu dolu programlarla yalnızca Ankara'daki 300'den fazla kamu çalışanımıza dijital okuryazarlık ve dijital sağlık alanında eğitici eğitimleri verdik; onlar da inşallah kendi kurumlarında, yine bu eğitimleri yayacaklar.

Yine, burada, dezavantajlı noktada bulunan, özellikle merkezden uzak yerlerimize ulaştırmak istediğimiz güvenli internet teknoloji tırımız var. Bu proje, bu tır projemiz teknolojiye erişim imkânı kısıtlı olan çocuk ve gençlerin yeni teknolojileri deneyimlemelerini sağlarken aynı zamanda, internetin fırsatları ve riskleri konusunda bilinçlenmelerini amaçlamaktadır. 2018 yılından bu yana hizmet veren güvenli internet tırı ile ülkemizin farklı bölgelerinde eğitim faaliyetleri yürütölmektedir. Bu kapsamda, internet güvenliği, dijital okuryazarlık ve teknoloji kullanımı konularında bilgilendirme yapılmaktadır. Bugüne kadar da yaklaşık 90 binin üzerinde öğrenciye 43 ilimizde bu tırımız ulaşmış ve eğitim vermiştir.

Yine, daha önce bu komisyonlarımıza sunduğumuz, 2023 yılında yaptığımız "çocukların ve ebeveynlerinin bilinçli ve güvenli internet kullanım deneyimleri", 2024 yılında ise "ortaokul ve lise öğrencilerinin dijital oyun oynama alışkanlıkları" başlıklı iki önemli araştırmanın vardı. Yine, hâlihazırda araştırmamız devam ediyor ama sözü gelmişken Başkanım, burada, Radyo ve Televizyon Üst Kurulumuzla ben çok teşekkür ediyorum; gerçekten çok etkileyici bir sunumdu, etkileyici bir araştırmaydı. şu anda, biz çünkü bu verileri çoğunlukla yurt dışından alıyoruz, özellikle We Are Social özelinde. Bu araştırma yerli ve millî noktasında çok önemli bir araştırma. İnşallah biz de bunları almayı sabırsızlıkla bekliyoruz. Teşekkür ediyoruz kendilerine.

Yine, açık kaynak Dijital İçerik Üretme Projemiz var. şu anda 6 tane kitabımız yayınlandı; Dijital Okuryazarlık, Dijitalleşmenin Teknolojik Boyutu, Dijitalleşmenin İnsani Boyutu, Dijitalleşme Sürecinde Sosyal Politika ve yapay zekâ üzerinde kitaplarımız da şu an basım aşamasında, tamamlandı.

Yine, rehberler yayınıyoruz Sayın Başkanım, sayın vekillerim. Çocuklarımızı çevrim içi dünyadaki risklere karşı korumak ve bilinçlendirmek amacıyla bu rehberleri hazırlıyoruz ve açık kaynak olarak yayınıyoruz. Özellikle siber zorbalık, dijital şiddet ve dijital mahremiyet konularında hazırlanan rehberler kamuoyunun farkındalığını arttırmak ve internet kullanıcılarını bilinçlendirmek amacıyla önemli bir kaynak niteliğinde.

Bununla birlikte, kurumumuz, çocuklarımızın interneti bilinçli, güvenli ve sorumlu şekilde kullanabilmeleri, çevrim içi dünyanın eğitim, sosyal ve ekonomik fırsatlarından yararlanırken risklerden korunabilmeleri amacıyla kapsamlı bir strateji belgesi hazırlamıştır; 7 amaç ve 28 hedeften oluşan Çocukların Korunmasına Yönelik Çevrimiçi Güvenlik Stratejisi güncel gelişmeler doğrultusunda şu anda revize edilmekte olup 2025-2028 dönemini kapsayacak şekilde yayınlanacaktır. Tüm çalışmalarımız bu strateji belgesinde belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda planlanmakta ve hayata geçirilmektedir.

Yaklaşık üç yıldır Sayın Başkanım, teknoloji ve internet alanındaki özgün çalışmalarını bir araya getirmek amacıyla bir hakemli dergimiz var. Dergide yeni medya, siber güvenlik, siber zorbalık, yapay zekâ, büyük veri, blok zincir ve dijital dönüşüm gibi alanlarda akademik ve sektörel çalışmalara yer verilmektedir.

Bu bağlamda son söz olarak yine çocuklarımızın çevrim içi risklerden korunması ve internetin sunduğu fırsatlardan en iyi şekilde yararlanabilmesi amacıyla bütüncül bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Bu yalnızca bir kurumun değil, tüm kamu kurumlarının, internet ekosistemindeki aktörlerin, sivil toplumun ve toplumun tüm kesimlerinin ortak sorumluluğudur. Daha güvenli bir dijital ortam oluşturmak için eğitim ve farkındalık çalışmalarını arttırmak büyük önem taşımaktadır malumlarınız üzere. Özellikle çocuklara ve ebeveynlere yönelik dijital okuryazarlık eğitimleriyle pozitif, yerli ve açık kaynak içeriklerinin geliştirilmesi ise kritik bir gerekliliktir.

Bu vesileyle ben sözlerimi burada tamamlıyorum.

Saygılarımı ve hürmetlerimi arz ederim.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkür ediyoruz biz de sunumunuz için. Dolu dolu bir sunumdu, teşekkürler.

V.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- RTÜK ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu temsilcilerinin yaptıkları sunumlara ilişkin görüşme

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Zannediyorum başka bir sunum yok, dolayısıyla sayın vekillerimizden soru ve görüş alabiliriz söz talep sırasına göre.

Sayın Orhan Ateş Vekilimizin söz talebi var.

Buyurunuz Sayın Vekilim.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Teşekkür ederim.

Tekrardan kıymetli misafirlerimize de hoş geldiniz diyorum, bu güzel sunumlarından dolayı da teşekkür ediyorum.

RTÜK Başkan Yardımcımıza sormak istiyorum: Hekimlikte bir kural vardır, önce zarar verme, faydadan önce zarar vermeme kuralı vardır hekimlikte. Tabii, güvenli internet ve çocukların güvenli internete, televizyonlarda güvenli içeriklere ulaşması önemli ama başta zararlı içerikleri önlemek lazım diye düşünüyorum. Bu anlamda yayıncı kuruluşlarla bu konular ara ara görüşölüyor mu, konuşuluyor mu, onların bu konuya bakışları nasıl?

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Bu arada soruları toplu alacağız, not alabilirseniz çok iyi olur.

Başka söz talebi var mı acaba?

ELİF ESEN (İstanbul) - Ben de soru soracağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Buyurun lütfen.

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Ben de sunumlarınız için tekrar teşekkür ediyorum. Artık bulunduğum komisyonlar sebebiyle birkaç seferdir dinliyorum sizi ama farklılıklar da var ve yapılmış olan araştırmanın da gerçekten çok kıymetli olduğunu düşünüyorum, emeklerinize sağlık. Belki lansmanına da birlikte de dâhil olabiliriz diye düşünüyorum Komisyonumuza davet gelirse, benim özellikle ilgilendiğim bir alan.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Tabii ki, tabii ki.

ELİF ESEN (İstanbul) - Dijital Mecralar Komisyonu üyesiyim aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve gerçekten öncelikle çocukların ve gençlerin bu platformların zararlarından korunmaları evet ama faydalı taraflarından da yoksun kalmamaları

lazım. Bir yandan ifade özgürlüğü sağlanırken bir yandan da zararlı içeriklerden biz çocuklarımızı ve gençlerimizi nasıl koruyabiliriz? Görüyorum ki bununla ilgili çalışmalarınız da var. Şimdi, bu noktada teknoloji sağlayıcıların büyük sorumluluğu var.

Ben öncelikle RTÜK'le sorularıma başlayabilirim: Bu teknoloji sağlayıcılara, eğer doğru okuma yapıyorsam, 24 farklı medya hizmet sağlayıcı kuruluşuna 42 müeyyide, dijital platformlara yüzde 53,8 olmak üzere uygulanmış; bu müeyyidelerin etkisini gördünüz mü? Teknoloji firmaları gerekli düzenlemeleri yaptılar mı ve bunu müeyyidenin hemen sonrasında mı, yoksa zamana yayarak mı yaptılar; ben bunu merak ediyorum. Yani doğru ve sağlıklı alana çekebildik mi onları; çok önemli bir paydaş çünkü onlar.

Yine, Bilgi Teknolojileri Kurumunun da çıkarmış olduğu kitapları çok kıymetli buldum, farklı alanlarda farklı kitaplar. "Web" sitenizde dijital olarak ulaşılabiliyor mu, erişilebiliyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ELİF ESEN (İstanbul) - Hani artık basılı yayın çünkü kitaplar...

Bu kapandı ama...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Sistemde bir sıkıntı var.

ELİF ESEN (İstanbul) - Sürem doldu muhtemelen, beş dakikalık sürem.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yok, açmadık aslında öyle bir süre ama...

ELİF ESEN (İstanbul) - Öyle mi?

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Buyurun.

ELİF ESEN (İstanbul) - Artık basılıdansa, çevre hassasiyetiyle, dijital erişilebilenler daha kıymetli oluyor; ben bunu da merak ettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Selcan Taşçı Vekilimizin söz talebi var.

Buyurun Sayın Vekilim.

SELCAN TAŞÇI (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum sunumlarınız için.

RTÜK'le başlamak istiyorum ben de. Şimdi özellikle başlamadan şunu vurgulamak istiyorum çünkü bizden gelen eleştirilere bazen kurumlar biraz ön yargıyla bakıyor "Zaten onlar muhalif." şeklinde. Ama bugüne kadar -ben sizin özelinizde söylemiyorum, genelde hep böyledir zaten- şimdi genelde burada yaptığımız bütün Komisyon toplantılarında, özellikle bu meselede medyanın olumsuz etkisi üzerinde siyasi parti ayrımı yapmaksızın bütün siyasi partilere mensup milletvekilleri durdu. Demek ki bütün o bahsettiğiniz önlemlere, bütün o uygulamalara rağmen çözülemeyen bir problem var ortada. Hep aynı şeyi söylüyoruz, bu kadar iyiysek tedbir almakta, yaptırımda, şunda bunda yani meseleye gerçekten de üzüm yemek anlamında bakıyorsa bütün kurumlar o zaman niye zaten bu Komisyonun oluşmasına var olan bir büyük meselemiz var bizim? Dolayısıyla yani bu saikle konuştuğumda özellikle söylemek istiyorum: Şimdi, ciddi bir dönüşüm mühendisliğine maruz kalıyoruz ekran eliyle uzun yıllardır. Ben buna çok böyle içten, yürekten inanıyorum. Yani bütün bu yozlaşma bunun göstergesi. Bir yozlaşma pompalanıyor ve dönem dönem bunun belli ayakları üzerinden öne çıkıyor vesaire. Cehalet pompalanıyor. Yani bizim toplum ortalamamız ekranda gördüğümüz insan profili olamaz, öyleyse vah hâlimize; apayrı bir tartışma ama gerçekten toplumsal ortalamamızın altında. Bütün o yarışma programlarında, şunlarda o genel izleyici kitlesi saatlerinde ekranda gördüğümüz figürlerin tamamı gerçekten hem erdemler anlamında hem de eğitim alanında, bütün anlamlarda bizim toplum ortalamamızın altında. Şimdi dolayısıyla biz ülkede ahlak, birtakım müstehcenlik, şu bu, ahlaki kaygılarla dijital platformlar üzerinden birtakım tedbirler gündeme getiriyoruz sıklıkla, işte yine güvenlik kaygısıyla sosyal medya ya da oyun platformları üzerinden birtakım tedbirler gündeme getiriyoruz son dönemde sıklıkla. Ben birçoğunu haklı bulmakla birlikte ama tercihe bağlı olmayan, herkesin evine doğrudan giren ekranlarda bu pervasızlık bir yandan da devam ederken o zaman oralarla ilgili talep ettiğimiz bütün tedbirlerin toplumsal meşruiyetini... "A, yasaklar mı geliyor?" olarak haklı bile olsa bir algı oluşuyor. Çünkü dediğim gibi yani hiçbir tercihe bağlı olmaksızın herkesin evinde, salonunda, bütün odalarında, çocukların elinin altında olan bütün ekranlarda, filtre uygulayamadığımız bütün ekranlarda inanılmaz bir yozlaştırma var, sistemli bir yozlaştırma var.

Yani şimdi mesela az önce işte bir sürü maddeden bahsettiniz, bu madde 8'e bağlı suçlardan yani son dönemde en çok üzerinde konuşulanı. "Hiçbir şekilde şiddet kanıksatıcı olamaz." Değil mi? E, yani şimdi bakıyoruz birtakım şeylere, işte bu kötü kahramanların olumlanmasına yaptırım uygulandığından bahsettiniz ama yani şimdi ya caydırıcı değil o yaptırımlar ya da seçerek uygulanıyor. Yani çünkü Türkiye'nin en çok izlenen televizyon dizileri şu anda mafyanın olumlandığı, iyi katilleri olan, iyi hırsızları olan, iyi mafya babaları olan diziler ve bence -direkt sorumluluğunuz ya da konunuz değil- siyasi partilere ve liderlere çok acil bir eğitim vermelisiniz çocuklardan ve ebeveynlerden önce. Çünkü bizim mücadele ettiğimiz her ne varsa bir bakıyoruz ki bir siyasi parti genel başkanı olumluyor, gül gönderiyor, çiçek gönderiyor yani akıl almaz şeyler oluyor; anlatabiliyor muyum? Şimdi gerçek hayat böyle giderken sizin kâğıt üzerinde sözünü ettiğiniz bütün o tedbirlerin, maddelerin, yaptırımların, hiçbirinin maalesef anlamı kalmıyor. Yani sağlıklı rol modellerin öneminden biz bu meselede bahsediyoruz; e, sağlıklı rol modelleri alkışlanıyor ekran aracılığıyla ve siyaset kurumu aracılığıyla. Burada bir şey var, yani çok absürt bir durum var. Şeyi çok merak ediyorum, bu yaptırım tablosunda -yazılı daha sonra da alabiliriz- şeyi alabiliyor muyuz, bu hangi kanallara ne kadar uygulandı bütün o müeyyideler, cezalar bütün o bahsettiğiniz tedbir alanlarında? Onu da eğer alabilirsek fotoğraf kafamızda daha netleşir ve ikame yayınların izlenme oranlarıyla yani mücadele ettiğiniz yayınlar ile onlara ikame olarak hazırladığınız yayınların izlenme oranları arasında bir fark var mı? Eğer ikame yayınlar daha düşük oranda izleniyorsa onunla ilgili bir önlem almak gerekir, onları izlenebilir hâle getirmekle ilgili yeni bir çalışma yapmak gerekiyor demek ki.

Yani çok tartışılan bir örnek olduğu için bunu sormak zorundayım yani mesela bir özel televizyon kanalına bu kadına şiddet vesaire üzerinden yüklü bir ceza uygulanıyor. Yani TRT'de bir dizi var, biliyorsunuz, orada bir sahne var, bir kadının öldürülmesi sahnesi, haftalardır tartışılıyor yani bununla ilgili bir yaptırımınız oldu mu ya da olacak mı? Yani burada "şikâyete bağlı" falan gibi bir savunma oluyor bazen ama yani şimdi, gözümüzün önünde de cereyan eden bir durum var.

İzlenme oranlarıyla ilgili böyle bir veri var mı elinizde? Yani mesela bu şiddetin arttığı sahnelerde izlenme oranı artıyor mu, yoksa "zaplıyor" mu aslında izleyici? Yani izleyici profilimiz ne; onu görmek açısından. Yani mesela çocuklarla ilgili önlem almakta, kimden, nasıl bir aile profilinden biz destek bekliyoruz? Yani o profili anlamakla ilgili böyle bir veri varsa, hangi sahnelerde izlenme oranı daha çok artıyor, düşüyor; bunu da paylaşabilirseniz, yazılı da olur.

Yine, bu akıllı işaretlere uymakla ilgili bir ölçümünüz var mı, yani ne kadar, uyuluyor mu gerçekten ve istediğiniz oranda sonuç alındı mı bugüne kadar?

Çocuk filtreleri -BTK de cevap verebilir, bilmiyorum- yani ben de bir anneyim, o çocuk filtrelerinde... O çocuk profillerini uygularken kullandığımız filtreler neler bilmiyorum, benim bazen hani çok çok böyle yaşadığım bir şey "Ya, nasıl olsa işte, çocuk profili kullanıyor, güvenli alan." diyorum, bazen öyle bir ifade duyuyorum ki izlediği şeyde tüylerim diken diken oluyor. O zaman bu filtreler, profiller ne işe yarıyor? Yani orada nasıl bir denetim ya da süzgeç kullanıyorsunuz siz aslında?

Ve sizin elinizde kurum olarak şöyle bir çalışma ya da araştırma var mı: Yani mesela intihara yönlendirme sonucunda -bu dijital oyunlar vesaire- son bir yıl içinde, beş yıl içinde kaç çocuğu kaybettik ya da işte, cinsel istismar sonucu suç mağduru olmuş çocuk oranımız, sayımız kaç? Bir durum tespiti yapabileceğimiz bir veriniz var mı yani neyle karşı karşıya olduğumuzu görebilmek anlamında ve sistem nasıl işliyor? Yani mesela bir vaka olduğunda, bir çocuk intiharı, akran zorbalığı, çocuğun çocuğa karşı şiddeti ya da Balçova'daki gibi işte, bir karakol taraması oldu ve altından aslında bir dijital yönlendirme çıktı; böyle vakalarda siz dâhil oluyor musunuz soruşturma ya da kovuşturma sürecine ya da hangi sıfatla yani bilirkişi gibi mi, güvenlik, kolluk ya da yargı sizden bilgi mi talep ediyor; nasıl dâhil olsanız daha verimli sonuç alabiliriz aslında? Bununla ilgili de bir değerlendirme yaparsanız çok sevinirim.

Soru çok ama böyle çok zamanını almak istemiyorum arkadaşlarımın, şimdilik bu kadar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.

Başka soru talebi var mıydı acaba ya da görüş?

Sayın Ayşe Böhürler Vekilimizin söz talebi var.

Buyurun lütfen.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) - Teşekkür ediyorum.

Hem RTÜK Başkan Yardımcımız Deniz Bey'e hem de BTK'den sunum yapan Abdulkerim Gün Bey'e çok teşekkür ediyoruz; iki sunumdan da faydalandık.

RTÜK içeriklerine ilişkin, bundan sonra özellikle dijital içeriklere ilişkin yeni bir yol haritanız var mı; onu sormak istiyorum. Gelen şikâyetler çerçevesinde, özellikle çocukların korunması noktasında, çocuk suçluluğunun engellenmesi noktasında yeni bir yol haritası veya bu konuda bir çalışma var mı?

Abdulkerim Bey'e de bu OnlyFans gibi içerikler var biliyorsunuz, onları da kapattınız, siz kapatıyorsunuz zaten onların hepsini; biraz böyle bize kapatılan bu tarz zararlı ve aslında bir taraftan fuhşu teşvik eden, bir taraftan işte Instagram, sosyal medya üzerinden gençleri etkileyen daha başka uygulamalar var mı, tespit ettikleriniz var mı? Bu konuda da böyle, kısa bir bilgi verir misiniz? Yani çünkü BTK -ben bu sürecin içinde görüyorum- birçok zararlı içeriği kapatıyor. Kamuoyu bunların ne kadar farkında, ne kadar değil, onu bilmiyorum ama ben bu OnlyFans'tan yola çıkarak bu konuda da bilgi sahibi olmak isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkürler.

Sayın Elif Esen Vekilimizin bir ilavesi olacakmış.

Buyurun.

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Şimdi, Bilgi Teknolojileri Kurumunun sunumunda aslında bizim Komisyonumuzla da doğrudan ilgili -sayfa numarası yok, o yüzden söyleyemeyeceğim ama- bir sayfa var: "İnternet Bilgi İhbar Merkezi Oranları." Şimdi, aslında çocukların ve gençlerin yoğun olarak buradaki kırımlara maruz kaldıklarını da görüyoruz yaptığımız araştırmalarda. Şimdi, bu ihbarlar geldikten sonra sizin tarafınızda süreç nasıl işliyor, ben bunu merak ediyorum. Ne yapıyorsunuz yani burada bir durum tespiti var; durum tespit edildikten sonra da hem müeyyideler kısmında hem de ardından kurum politikalarındaki, stratejilerinizdeki değişimler nasıl oluyor? Bunu etki analizleriyle belli zaman dilimlerinde karşılaştırıyor musunuz? Yaptığınız, almış olduğunuz tedbirler bu oranlarda yıllar içinde düşmeye sebep oldu mu? Aslında hepimiz bu dijitalleşmeyle yol alınan olumsuz etkilere de bir yandan maruz kalıyoruz yani bir artı-eksi dengesi var. Siz de bu denge nasıl gözüktüyor, onu merak ediyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkürler Sayın Vekilim.

Sayın Başkan Vekilimiz Mustafa Köse Vekilimizin bir söz talebi var.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Çok teşekkür ediyoruz sunumlar için.

RTÜK Başkan Yardımcımıza bir hususu sormak istiyorum. Şimdi, tabii, birçok içerik var ama özellikle haberler, ana haber bültenleri belli saatlerde çok takip ediliyor ve birçok konu gündeme geliyor. Biraz da magazin boyutu olan işler, anladığım kadarıyla, çokça yayınlanıyor fakat yürekleri acıtan bazı görüntüler oluyor yani bir örnek vereceğim: İşte, bir dede, torunu elinde yolda yürürken bir araba çarpıyor ve çocuk tekerin altına girip ölüyor orada; bu görüntüleri izledik. Şimdi, bunu defalarca kere televizyonlar yayınladılar. Şimdi, o görüntüleri izleyen anne babanın psikolojisini düşünemiyorum. O çocuk vefat etti maalesef; küçücük, 3-4 yaşlarında bir çocuktü. Bu gibi içerikleri engellememiz mümkün değil mi yani bu yönde bir çalışma ya da karar olabilir mi? Bu ve buna benzer işler, özellikle haberlerde yayınlanınca sanki masummuş gibi oluyor ama aslına bakarsanız dizide gördüğümüzden daha tehlikeli bunlar. Dolayısıyla bu yönde bir çalışma yapılabilir mi ya da bu yönde bir öneriniz varsa biz bir düzenleme yapabilir miyiz diye soracağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkürler.

Benim hazırladığım bazı sorular var ama sayın vekilimize katılıyorum, mesela Ahmet Minguzzi'nin hadisesinde çocuğun pazar görüntüleri, ailenin o kadar isyanlarına rağmen, acı çekmesine rağmen tekrar tekrar gösterildi yani hâlâ da gösterilmeye devam ediyor. Bu konuda bir hassasiyet lazım. Hem de şiddeti normalleştiren bir şey yani gerçekten sansürü hak eden bazı görüntüler tekrar tekrar haberlerde olunca sanki bu şey masumlaşmış gibi oluyor. Ben de aynı şekilde düşünüyorum.

Bilgi Teknolojileri Kurumumuz için benim hazırladığım sorular: Çocukların suça sürüklenmesine zemin hazırlayan dijital içerikleri nasıl tanımlıyorsunuz; böyle bir suç, içerik tanımı var mı? Sizce yasal olarak yapılmalı mı? Mevcut mevzuat çerçevesinde suça teşvik, şiddetin özendirilmesi veya çeteleşmeye yönlendirme gibi içerikleri tespit etmede, tanımlamada karşılaştığınız temel zorluklar nelerdir?

İkinci olarak; TikTok, Telegram, Discord gibi platformlarda kapalı gruplar üzerinden yürütülen yasa dışı faaliyetlerde BTK'nin müdahale kapasitesi nedir? Özellikle uçtan uca şifreli platformlar bakımından hangi hukuki ve teknik sınırlamalar söz konusudur? Bu platformlara BTK nasıl müdahale ediyor?

Üçüncü olarak; çocukların yoğun bulunduğu platformlar için özel bir risk izleme veya erken uyarı mekanizması var mı? Mesela Telegram'da çok örgütlendiklerini duyuyoruz yani orada âdeta suçlu pazarları varmış; işte "Şu kadara şu suçu işleyecek, şu yaş aralığında kişiyi arıyorum." gibi. Bununla ilgili bir erken uyarı ve izleme mekanizmanız var mı? Türkiye'de var olan platformların böyle izleme sistemleri kurma zorunluluğu hakkında ne düşünüyorsunuz? Eğer yoksa böyle bir model, böyle bir modele ihtiyaç olduğunu düşünüyor musunuz?

Algoritmaların çocukları daha radikal, şiddet içerikli veya yasa dışı içeriklere yönlendirmesi konusunda bir denetim mekanizması var mı? Bundan da çok şikâyet duyuyorum. Geçen burada olan Ayşe Keşir Vekilimiz mesela algoritmaların özellikle çocukları böyle depresyona, işte, hayattan böyle bir bıkmaya falan yönlendiren içerikler olduğunu ve onlara yönlendirdiğine dair somut veriler paylaşmıştı; daha doğrusu, somut kendi gözlemlerini de paylaşmıştı.

RTÜK'le ilgili de soracağım bazı sorular var: Şiddet içerikli diziler ve suç temalı yapımların çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin Türkiye ölçeğinde elimizde bilimsel veri var mı? Bu konuda etki analizi yapılıyor mu? Bunu merak ettim.

Akran zorbalığı ve çeteleşmeyi normalleştiren veya özendiren içerikler için özel bir izleme kategoriniz bulunuyor mu? Bu konuda somut yaptırımlarınız neler?

Suç işleyen karakterlerin kahramanlaştırılması veya romantize edilmesi konusunda bir içerik uygunluk değerlendirme kriteriniz var mı? Çünkü -Sayın Selcan Vekilimizin de söylediği gibi- mesela bunları önlemek misyonlarınızın arasında fakat bazen işte, ceza alan şeyler gördüğümüz gibi, bazılarının da devam ettiğini görüyoruz. Nasıl bir kritere göre bunun seçimi yapılıyor?

Dijital yayıncılık, internet üzerinden yayın yapan platformları denetim kapasitesi bakımından RTÜK açısından yani bu platformları, dijital yayıncılığı denetim kapasitesi bakımından RTÜK açısından durum nedir? Bu platformlar yeni risk alanları oluşturuyor mu? Sizin buradaki denetim kapasiteniz de önemli.

Bir de şunu sormak istiyorum ben, sanırım BTK oluyor bunun da muhatabı: Mesela benim başıma geliyor, artık vazgeçtim çünkü bir bariyer oluyor. Şöyle ki: Diyelim ki sosyal medyada bir tehdide ya da ağır bir hakarete maruz kaldığım çok oluyor. Şu anda yaptığım tek şey sessize alıp, engelleyip yanıtı sil seçeneği çünkü bununla ilgili bir yasal prosedür gerekiyor yani bence açtığımda derhâl o şey başlamalı fakat işte, suç duyurusunda bulun... Yani bir bariyer algısı inşa edilmiş, bir bariyer inşa edilmiş; algısı değil, direkt bariyer var, olgu bu. Yani ben milletvekili olarak uğraşmıyorsam sade vatandaş ne yapıyor bilmiyorum çünkü birkaç kez bu yolu denedim, suç duyurusunda bulundum, hiç netice de alamadım fakat bariz hakaret, küfür, tehdit olabiliyor. Hatta şöyle bir şeye de rastladım, birinin birine yazdığı, işte "Seni mahkemeye vereceğim..." Bu da SSÇ'yle ilgili olduğu için onu da söylemek isterim. SSÇ diyor ki: "Ben 18 yaşından küçüğüm yani istersen ver." Yani suça sürüklenen çocuklarla ilgili de buralarda bazı yaptırımlar olmalı mı, var mı? Bir de bu bariyer algısı hakkında ya da bariyer hakkında siz ne düşünüyorsunuz? Bunun daha kolay bir yolu olmalı mı? Yani niçin ben uğraşmalıyım bunun için? Yani çok ağır bir küfre, hakarete, tehdide maruz kalıyorum ve gerçekten umudum olmadığı için "Ne yapayım?" diyorum, dediğim gibi, engelliyorum. Bunun daha pratik bir mekanizmasının olması, arada mahkemelerle, savcılarla, suç duyurularıyla uğraşmayacağımız bir mekanizmasının olmasını ve hızlı olması gerektiğini düşünüyorum. Hatta bunun belki de benim ihbarıma bile dayanmadan, belki yapay zekâ böyle -ne derler- "monitoring" yapsa, sizi direkt bulsa ve imha etse, yerinde imha etse yani o içeriği. Bunun da hayalini kuruyorum. Böyle bir şey mümkün mü ayrıca?

Çok teşekkür ederek mikrofonu size uzatıyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Söz talebiniz var galiba, hemen karşılayalım.

Sayın Aysu Bankoğlu Vekilimizin söz talebi var.

Buyurun lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kusura bakmayın, kaçırdım. O yüzden sorularımı soracağım, cevapladıysanız tutanaklardan kontrol ederiz.

BTK'ye öncelikle; BTK'nin elindeki bant daraltma ya da erişim engeli yetkisi çocukları korumak adına en son ne zaman ve hangi büyük çaplı bir suç odağına karşı kullanıldı? Somut örnekler varsa paylaşır mısınız?

Suç örgütlerinin çocuklara ulaşmak için kullandığı kapalı mesajlaşma grupları -Sayın Başkan da örnekler verdi- ya da oyun içi sohbet odalarının denetimi noktasında teknik kapasiteniz nedir?

Yasa dışı bahis sitelerinin alan adı, "domain" değişikliklerini talep etmekte neden bu kadar yavaş kalınıyor acaba? Bu sitelerin reklamlarını yapan sosyal medya fenomenlerine karşı yargıyla koordineli bir şekilde anlık bir engelleme sistemi kurulabilir mi ya da neden kurulmuyor?

Son olarak BTK'ye; mahkemelerce suça sürüklenen çocuklar hakkında verilen internet erişim kısıtlaması tedbirlerinin teknik takibi BTK tarafından nasıl yapılıyor? Bu tedbirlerin ihlali durumunda sisteme düşen otomatik bir uyarı mekanizmanız oluyor mu?

Radyo ve Televizyon Kurumuna da üç sorum var: Suç kayıtları olan ya da suçu öven kişilerin platformlarda milyonlarca çocuk tarafından takip edilmesiyle ilgili bir etik denetim protokolünüz bulunuyor mu? Özellikle çocukların yoğun olduğu oyun platformlarında -Twitch falan gibi- yayınların çocukları şiddete ve yasa dışı bahis sitelerine yönlendirmesine karşı bir izleme kapasiteniz var mı? Biliyorsunuz dizilerde ve sinema filmlerinde adaleti kendi dağıtan güçlü çete lideri imajları çocukların suça eğilimini artırıyor, bu zaten bilimsel de bir gerçek. Acaba muhalif kanallara gösterilen hassasiyet, suç örgütü liderlerini birer rol model gibi sunan bu yapımlara karşı neden bu kadar sert bir şekilde gösterilmiyor?

Son soru; dizilerde ve dijital platformlarda suç örgütü lideri karakterlerinin birer kahraman gibi sunulmasının ergenlik dönemindeki çocuklar üzerindeki rol model etkisine dair elinizde bir etki analizi var mı? Bu yapımlara yönelik yaptırımlarınız suça sürüklenmeyi önlemede ne kadar caydırıcı ya da herhangi bir yaptırımınız var mı? Her gün, her akşam çete liderlerinin olduğu, silahların patladığı diziler televizyonlarda izleniyor. Buna yönelik somut neler yapıyorsunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkür ediyoruz Sayın Vekilimize.

Ben de bir soru ekleyeceğim, bir şeyi not aldığım hâlde unutmşum. Her iki kuruma da şunu sormak isterim: Üç somut politika ya da yasal mevzuat öneriniz olsa ne olurdu bu? Yani sizin de elinizi kolunuzu bağlayan, yani -üç olmak zorunda değil de en az üç desek- bu Komisyonun çıktıklarından biri olsa, bu değişiklik olsa dediğiniz.

Bir de daha önce biz burada SSÇ konusunda İngiltere örneğini dinledik ve İngiltere'de risk grubundaki çocukların telefonlarına geçmişe yönelik silinmeyecek bir mekanizma kurulduğunu... Yani çocuk bir daha suç işlese ya da daha önce suç işlemiş bir çocuğa -bu yetişkin için de uygulanabilir, bence çok iyi bir uygulama- telefonundaki veriyi silemeyeceği bir mekanizmadan bahsettiler. Mesela, Narin Güran olayı aklıma geldi, bütün WhatsApp kayıtları silinmişti vesaire. Gerçi onların suç kaydı var mıydı? Hani böyle bir telefon onlara mecbur kılınabilir miydi bilmiyorum ama en azından riskli gruplar için böyle bir uygulama getirilebilir mi? Hiç böyle bir çalışmanız oldu mu? İngiltere'deki bu uygulamayı biliyor musunuz? Yurt dışı örneklerini araştırma fırsatınız oluyor mu? Belki sizin ilham aldığınız, bizim Komisyonda dinlemediğimiz uygulamalar olabilir, eğer varsa onları da duymak isteriz.

Çok teşekkürler.

Buyurun lütfen.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; öncelikle katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum ve müsaadeniz olursa sırasıyla vekillerimizin sorularına karşı cevap vermek istiyorum.

Orhan Ateş Vekilimiz "Yayıncılarla görüşüyor musunuz?" diye sordu. Önleyici faaliyet kapsamında tüm yayıncılarımızla görüşmeler gerçekleştiriyoruz. En son şubat ayı içerisinde haberlere yönelik olarak haber programları editörleri ve genel müdürleriyle İstanbul'da bir araya geldik. Aslında başka bir vekilimiz de sormuştu "Haberlere ilişkin herhangi bir şey yapıyor musunuz şiddetin önlenmesine yönelik?" diye. Aslında haberlerde etik kuralları ortaya koymak istiyoruz. Bunu da sadece RTÜK bünyesinde değil, bütün habercilerin bir araya geldiği ve bu bir araya gelmesi sonucu ortak aklın işlediği bir etik rehberi ortaya çıkartacağız. Bu etik rehber sonucunda da aslında haberin magazinleşmesi dediğimiz husustan ziyade, haberin doğru bir şekilde, bir dezenformasyona uğramadan, vatandaş manipüle etmeyecek bir şekilde vatandaşa aktarılmasına yönelik çalışmalarımız devam ediyor.

Elif Esen Vekilimiz sordu "Teknoloji sağlayıcıları gerekli düzenlemeleri yaptı mı?" diye. Sayın Vekilim, bu konuda şöyle bir konumuz var; öncelikle biz sadece Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bünyesinde geleneksel yayıncıları değil aynı zamanda dijital platformları da lisanslıyoruz. Kimler bunlar? İşte, Netflix'tir, Disney'dir, Amazon'dur, HBO'dur, Spotify'dır gibi, sadece görsel değil, işitsel platformları da lisanslıyoruz. Tabii, baktığımız zaman buradaki katalog insan eliyle çok kolay bir şekilde denetlenebilecek bir seviyede değil. Biz bunlara yönelik olarak yeni bir proje başlattık, önümüzdeki yıl hayata geçecek. Yapay zekâyla bütün bu platformların denetimini sağlayacağız. Bu bize ne sağlayacak? Bir, şu an mevcut durumda aslında bire bir izleme veya şikâyet üzerinden devam ettiğimiz prosedürlerimizi yapay zekâ sayesinde katalogdan bire bir anında inceleyebileceğiz çünkü özellikle Netflix ve diğer platformları düşündüğünüzde günde yüzlerce yeni katalog giriyor. Biz hiç girmeyen katalogları incelemeye başlasak mevcut insan kaynağıyla bu bile çok kolay bir şey değil. O yüzden yapay zekâyla bu devreye girdikten sonra sizin dediğiniz gibi etki analizi de aslında ortaya çıkacak. Mesela, Spotify'da şöyle şeyler var: Spotify'da kişiler liste oluşturuyor yani kullanıcılar ve bu listeye istedikleri ismi girebiliyorlar ve bu isimler de herhangi bir şekilde millî, manevi değerlerimize aykırı isimler üzerinden oluşturulabiliyor kasıtlı bir şekilde. Biz buna anında müdahale ediyoruz. Bunu illa Spotify'ya veya diğer platformlara karşı yaptırım uygulayarak değil bire bir iletişime geçerek de... Çünkü orada hızlı bir karar alınması lazım -bu, toplumda infial yaratabilecek bir durumu da ortaya çıkarabilir- o yüzden hızlı karar alınmasına yönelik olarak bire bir iletişime geçip de çok fazla bu tip içeriği çıkardığımız durumlar da oluyor. O yüzden, hani yapay zekâ geldiğinde yüzde 100 veriyle -demin sunumdaki gibi- bunlara cevap vermemiz daha mümkün olacak.

Selcan Taşçı Vekilimiz sordu, ikame yayınların incelenme durumu. Öncelikle onunla başlayacağım. Şimdi, Sayın Vekilim, benim RTÜK'te 19'uncu yılım, uzman yardımcılığından geldim, uzmanlık tezim izlenme oranları rating üzerineydi. Şimdi, sizin ifade ettiğiniz gibi, izlenme oranları ve program olduğunda tabii ki bu programı veya diziyi takip eden bir kişinin ikame yayına yönelik programı izleme şansı tabii ki dizi kadar fazla olmuyor, başka alternatif buluyor ama inanın, bizim ratinglerde ikame programlarda ilk 20'ye giren ikame programlarımız oldu, çok çok etkili sonuçlar aldık bunda ama tabii ki dizi kadar izlenmedi yani o zaten hani mantık açısından da ölçülebilir bir seviyede olmuyor maalesef. Buradaki önemli olan konu, aslında o dizinin yani katalogdan...

SELCAN TAŞÇI (Tekirdağ) - İkame diziler mi yapmak lazım o zaman?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Belki de. O dizinin aslında yerine koyduğumuz programda bizim vermek istediğimiz mesaj, demin sunumda da ifade ettiğim gibi yani topluma o anda açtığında bile belki iki dakika orada bağlasak, oradaki topluma verilecek olan mesaj doğru bir şekilde iletilmiş olabilir çünkü toplumsal faydayı önceliklediğimizden dolayı biz belki de ikame programın bütününün izlenmesinden ziyade toplumun orada bir reaksiyon göstermesine yönelik nasıl bir tepki yaratabiliriz... O açıdan önemli.

Şiddetin arttığı sahnelerde rating artıyor mu? Şimdi, rating ölçümleri dakikalık bazlı ölçülüyor ama rating ölçümünde hangi dakikada şiddetin arttığı ölçülmüyor yani maalesef anlık rating diye bir şey yok bizde.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Buna özel bir çalışma olabilir mi anlamak için?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Şimdi, Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; bu konuda da kısa bilgi vereyim.

Rating, aslında Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bünyesinde denetlenen, usul ve esasları belirlenen bir husus ama bizim tarafımızdan ölçülen bir husus değil. Bunun bir organizasyonel yapısı var hem radyo için hem televizyon için, bunu ölçen bir araştırma şirketi var. Bunları biz denetliyoruz ama biz ölçmüyoruz. O yüzden, hani buna çok çok özel bir çalışma lazım. Çok özel çalışmada da... Şahsi düşüncem, çok arttığını düşünmüyorum ama mesela "tartışma programları" dersiniz olabilir. Tartışma programlarında o konuda anlık olarak değişimler mümkün ama dizilerde çok ihtimal vermiyorum o hususa.

"Akıllı işaretlere uyum sağlanıyor mu?" diye sordunuz. Evet, akıllı işaretlere uyum sağlanıyor. Biz, özellikle bu akıllı işaretlerde -şimdi ben sordurdum- 12 adet yaptırım vermişiz. Bu akıllı işaretlerin de önemi şurada: Biz, o konuyla ilgili de bir güncelleme çalışması başlattık, akıllı işaretleri güncelliyoruz. Bu güncellendikten sonra özellikle -Sayın Vekilim de sormuştu "Haberlere yönelik olarak bir şey yapıyor musunuz?" diye- haberlerde akıllı işaretleri zorunlu hâle getirdik. Haberlerde akıllı işaretler şu anlama geliyor: Bizde yaş sınırına göre saat sınırlandırması var yani belli bir yaşın üstüne yönelik programlar belli bir saatten sonra devreye giriyor. Haberlerde de yine yapay zekâyla bu akıllı işaretleri otomatik olarak kodlayacağız. Haberlerde de örnek olarak bu tarz bir program olduğunda haberlerin yayın saati eğer dokuz buçuktan önce ise ona ilişkin olarak o programı yayınlamayacağı hususunda akıllı işaret orada bir uyarı verecek bize.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok pardon, bölmek istemiyorum ama bir şey sorabilir miyim?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Tabii ki.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Gündüz kuşağı yayınları var ya, işte anladınız hangi yayınlar olduğunu, isim vermeyeyim.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Evet.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Bunların akıllı işareti ne, merak ettim şu anda?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Genel izleyicidir büyük ihtimalle.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Genel izleyici... Ama işte, genel izleyici olmamalı bence çünkü her şey var yani şiddet var, ne bileyim, aldatma var, kadına şiddet var.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sayın Başkanım, demin de ifade ettiğim gibi, bu...

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - "Millî, manevi değerler" dediniz ya, orada manevi değer namına bir tek uygunluğu olan program yok, çok açık yani.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Şimdi, zaten yapay zekâyla bunu kodlayacak olmamızın nedeni bu. Şu an kişiden kişiye değişebilir kriterlerle... Çünkü yayıncı kodluyor şu an, yayıncı kodladığından dolayı oradaki genel esasları kendisi belirliyor. Şimdi, bizim kanunun 6'cı maddesinin (1)'inci fıkrasında şu açıkça yazıyor: "Yayınlar yayın öncesinde kesinlikle denetlenemez ve müdahale edilemez." Şimdi, yayın öncesi RTÜK olarak ben onu kodlamadığım için -yayıncı kodluyor çünkü yayının içeriğini o biliyor- biz yayın sonrasında denetimi yaptığımızdan dolayı aslında biraz da bu tartışmalar gündeme geliyor ve tabii, canlı yayın da olduğundan dolayı bu bizim...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ve kriterlerinin çok tanımlı olması gerekiyor.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Kriterler tanımlı aslında da...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yani hangi akıllı işaretin neye uyduğunun kriterlerinin çok tanımlı olması gerekiyor.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sayın Başkanım, kriterler tanımlı ama özellikle gündüz kuşağını söylediğiniz için ifade etmek isterim: Gündüz kuşağı canlı bir program; canlı programda da hani içerik, format üç aşağı beş yukarı belli olsa da içinde oluşabilecek herhangi bir duruma yönelik olarak bir akıllı işaret ataması...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Mayın var içinde, her an patlayabilir.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yani, bir anda bir şiddet sahnesi olabiliyor.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Gece yayınlanan bir televizyon dizisi -bence hiç de genel izleyiciye uygun olmayan- hafta sonu gündüz "tekrar yayını" diye konuyor yani onun gece belli bir saatte yayınlanmasının bir anlamı kalmıyor.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ya da biz çok muhafazakâr kaldık.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yapay zekâyla bunların da önüne geçeceğiz Sayın Vekilim, en kısa zamanda.

Ayşe Böhürler Vekilim sordu: "Dijital içeriklere yönelik bir yol haritası var mı?" Demin de ifade ettiğim gibi, Sayın Vekilim, bu yeni yapay zekâ sistemini hayata geçirdikten sonra dijital içeriklerin hem yayınlanan hem yeniden, daha doğrusu yeni bir şekilde kataloğa giren bütün programlara ilişkin genel bir perspektif çizme imkânımız olacak çünkü şu an dijital platformlardaki içerikler çok fazla ve bunları aynı anda denetlememiz çok kolay değil. Biz adım adım denetim yapıyoruz çünkü geleneksel yayıncılığı da aynı zamanda denetlediğimizden dolayı insan kaynağı ile dijital içerikleri belli bir çerçevede denetliyoruz ama şunu net bir şekilde söyleyeyim: Çok önemli iki tane kriterimiz var; bir tanesi çocuğu öncelediğimiz kriter, çocuklara ilişkin herhangi bir şekilde yayın varsa orada, çocuğa yönelik taciz -farklı- şiddet veya istismar varsa çok hassasız; ikincisi de LGBT konusu, LGBT konusunda da çok hassasız. Bu konular özellikle çıkarılıyor. Ayrıca, katalog incelemesi yaptık bütün bu dijital platformlara ve çocuklarla ilgili olarak bu tarz programların çıkarılması için kendilerine bildirimde bulduk ve birçok platform da bunu herhangi bir yaptırıma gerek kalmadan çıkardı ama tabii şöyle bir şey var Sayın Vekilim: Şimdi, hastalık sürekli artıyor; bu, bizim sağlık alanımızın başarısız olduğu anlamına mı gelir? Şimdi, biz ne kadar önlersek önleyelim insanın olduğu yerde ve paranın da olduğu bir yerde, reklam endüstrisinin döndüğü bir yerde ister istemez insanlar daha ilginç, daha enteresan, daha farklı, daha uç şeyleri izleme talebinde bulunuyor. Yani evet, RTÜK olarak biz birçok şeyi yapalım ama vatandaş da bilgilendirelim, vatandaş da bu sırada... Bu demin ifade ettiğimiz kadın programları

da her gün ilk 2'de, ilk 3'te yani biz önleyelim ama vatandaş da bir yandan... RTÜK'e şöyle talepler de geliyor, ben size açık açık onu da ifade edeyim: "Dokunmayın bunlara, gündüz kuşağına, biz çok seviyoruz."

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Hayır, zaten o medya okuryazarlığını falan çocuklardan önce ailelere vermeniz lazım.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Kesinlikle, onu söyledim.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Çok net yani o çok net.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Çok net.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yapmak istesenez bunları engelleyebilir misiniz? Engelleyebilirsiniz. Engellememeyi tercih ediyorsunuz.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) - Ne alakası var? Yasal sınırlar içinde hareket ediyorlar.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Her akşam bir sürü dizi var Sayın Vekilim.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) - Ne alakası var ya Allah aşkına?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yok, siyasi bir şey söylemiyorum.

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) - Çok afaki bir şey söylediniz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - İzleyin, çarşamba akşamları var, sürekli pata küte şeyler...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Cevaplara devam edelim de kendi aramızda...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Mustafa Köse...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Her şey engelleniyor.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sayın Vekilim, her şeyi engellediğimizde de ondan sonra "Her şeyi engelliyorsunuz." diye itiraz ediyor herkes bize.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - İstenilenler engellenebiliyor, bunlar neden engellenemiyor diye soruyorum yani.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Mustafa Köse Vekilimiz de haberlerde birden çok tekrarın, bu olumsuz sahnelerin olduğunu ifade etmişti. Evet Sayın Vekilim, bu olumsuz sahneleri, gerçekten bazı haber kanalları, daha doğrusu bazı kanallar, ana haber bültenlerinde bunu magazinleştiriyor. Bu, demin de ifade ettiğim gibi, haber programlarına yönelik olarak bütün haber müdürleriyle bir araya geldik şubat ayı içerisinde, onlara bu konuda detaylı bir analiz sunduk. Her bir haber kanalını ve ana haber bültenini arkadaşlarımız içerik analizi yaptı, sonuçlarını kendilerine gönderdik, bu tip magazinsel haberlerin aslında toplumda infial yarattığını ifade ettik.

Ahmet Minguzzi örneğini verdiniz, oradaki konuda maalesef yayın yasağı gelmedi. Şimdi, bazı olaylarda Sayın Vekilim, yayın yasağı geliyor; bu konuda da şöyle bir yanlış anlaşılma var...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Neye göre geliyor yayın yasağı yani kriteri ne mesela?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - "RTÜK yayın yasağı getiriyor." diye biliniyor veya öyle lanse ediliyor; sulh ceza hâkimliği yayın yasağını getirir, biz sadece yayıncılara bildiririz bunu.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Evet.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Herhangi bir şekilde mahkemeden yayın yasağı gelmediyse, yayıncı onu veriyor, bazısı bunu çok abartarak veriyor, bazısı abartmıyor; bazı "Hiç yayın yasağı çıkmaz." dediğimiz konulara yayın yasağı geliyor, bazısına gelmiyor işte, o demin ifade ettiğimiz konu. Mesela, dün öldürülen öğretmenimize yönelik olarak bugün yayın yasağı geldi. Şahsen isabetli bir karar oldu çünkü bu, farklı şekilde yansıtılmaya devam ediyor. Bu kapsamda habercilerin, sunumda da ifade ettiğim gibi, kendilerine düşen editöryal sorumlulukları var. Yani burada her şeye ceza vermek... Evet, cezayla veya yasakla bir yol alabiliriz ama sonuçta buna da insanlar karar veriyor, orada haber editörleri, haber genel yayın yönetmenleri karar veriyor; enteresan haberleri ön plana çıkarmaya çalışıyor. Vatandaşın bilgi alma hakkı tabii ki engellenemez ama bunu da magazinselleştirmeden bilgiyi pür bir şekilde veya saf bir şekilde sunmanın da önemi orada ortaya çıkıyor.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Yayın yasağı için başvuruyu kim yapıyor?

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Aile herhâlde, aile mi yapıyor?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Savcı yapıyor.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Hayır, hayır; yayın yasağı için başvuruyu resen mi yapıyor savcı?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Savcı resen de yapıyor, aileler de başvuruyor yani oradaki mağdurlar da başvurabiliyor.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yapmamıştır aile, onunla mı uğraşacak!

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Sizin bu konuda bir tavsiyeniz ya da başvurunuz olmuyor değil mi?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Bizimle ilgili değil Sayın Vekilim.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Sizin öyle bir yetkiniz yok yani?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Bize sadece sulh ceza hâkimliğinden yayın yasağına ilişkin yazı gelir, biz de onu yayıncılarla paylaşıyoruz.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Bence bu da çok şey bir mekanizma...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Bir etik izleme kurulu gibi bir şey oluşturup oradan bu gibi yayınların yasaklanmasına ihtiyaç var gerçekten.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Ha, biz yayın yasağı çıktıktan sonra bu konuya ilişkin herhangi bir yayın var mı yok mu, o denetimi yapıyoruz ama yayın yasağı gelmeden önce herhangi bir şekilde denetim yapmıyoruz.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Bu da bir ihtiyaç, evet, söyledim...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Evet, biraz evvel bahsettiğim bariyer gibi bu da başka bir bariyer. Şimdi, göz var, izan var yani o çocuğun pazarda katledilme görüntülerini defaatle ailesi de kahrolurken yayınlamak... Bunun için gerçekten hâkim kararına ihtiyaç duymamak lazım. Buna bir etik kurulu mu karar veriyor yani bunu biraz pratikleştirmemiz gerekiyor. Bir de aile, acısıyla mı uğraşsın, bu prosedürlerle mi uğraşsın? Savcının zaten işi başından aşmış, bunu nasıl takip edecek de şey yapacak ya da

o hassasiyeti gösterecek mi, göstermeyecek mi? Bence burada da bu bariyerleri kaldıracak, işi pratik ve kriterleri tanımlı bir şekilde kurallara bağlayacak bir süreç ihtiyacı var.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sayın Vekilim, bir de şöyle bir durum var: Son yıllarda medya ekosistemindeki bu dönüşümden sonra dijital mecraya giden reklamın payı şu an yüzde 75 yani Türkiye'deki reklam yatırımları içerisinde dijital giden reklamın payı yüzde 75, televizyonun payı yüzde 15.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Evet.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Bundan on sene önce televizyon dijitalden daha yüksek durumdaydı. Geleneksel yayıncıların da şöyle bir durumu var: Artık pasta çok küçüldü, yayıncı çok fazla; geleneksel yayın sosyal medya haberciliğiyle şu an mücadele ediyor. Sosyal medyada sizin rahat bir...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Evet ama sosyal medya haberciliği gibi de haber yapıyor geleneksel yayın.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Ona geleceğim Sayın Başkanım. Sosyal medyada açık bir şekilde gösterilip yayınlanan bir görüntünün geleneksel medyada yasaklanmasına da bir yandan televizyonlar itiraz ediyor.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Evet, sosyal medyada da yasaklanması lazım zaten.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yani sosyal medyada yasaklayamadığınız şeyi geleneksel medyada yasaklamanızın aslında hiçbir anlamı olmadığına yönelik olarak...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Doğru ama sosyal medyada da yasaklamak lazım bunu.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Şöyle, ben müsaadenizle şöyle gireyim Sayın Başkanım: Şimdi, Sayın Başkanın söylediği gibi, bu yayın yasağı kararı bize de geliyor hatta aynı sulh ceza hâkimliğinin verdiği karar, aynı savcının istediği karar bize de geliyor ama internet ortamında bunu uygulamanın imkânı yok.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - İmkânı yok.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - İmkânı yok.

Orada Sayın Başkanım, kaç kanal var mesela sizin şeyiniz altında?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - 1.450 tane lisans var.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Şimdi, 1.450 lisansın illaki zor olsa da yine de bir şeyi var...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Tabii, denetleyebiliyorsunuz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Denetleyebiliyorsunuz ama sosyal medya ortamını denetlemenin asla imkânı yok. Bununla bir de hem 5651 sayılı Kanun hem de internet ortamındaki bu denetim, bizim tarafta URL tabanlı olduğu için direkt gelmeden hani tamamını kapat gibi maalesef uygulanamıyor. Onu da burada geçirelim dedim siz de "Konuşun." dediğiniz için.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yani bu, sosyal medyada yayınlandığından dolayı Sayın Başkanım, aslında mesela, demin sunumda da gösterdim, gençlerin haber alma kaynağı sosyal medya yani biz, evet, gençlerimizi koruyalım, çocuklarımızı koruyalım bir yandan ama zaten televizyon izlemiyor şu an. Bunu haklı olması manasında söylemiyorum. "Bir öneri olsa ne olsun?" dersiniz görsel ve işitsel içeriğe geleneksel medyada yapabildiğimiz bütün yaptırımı aynı şekilde sosyal medyadaki görsel ve işitsel içeriğe de yapabilmemiz derim; teknik olarak mümkün mü bilmiyorum, çok zor olabilir.

BTK BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Çok zor ama imkânsız değil.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Buradaki konu şu tabii: Bizim bu platformları öncelikle lisanslayabilmeniz lazım yani kimi lisanslayacağız biz? TikTok, Instagram, Facebook, burada da yayıncılar var yani geleneksel yayıncılık aslında bir nevi YouTube'a ve bu platformlara kaydı. Bu platformları şu an herhangi bir şekilde, gerek 5651 olsun gerek 6112 olsun, internet üzerinden yayın yapan veya yayıncılığa yönelik maddelerimiz var ama buna yönelik yaptığımız yaptırımların karşılığını biz mevcut durumda pek alamıyoruz teknik olarak imkânsızlıktan dolayı. Bence en önemli maddemiz bu olabilir yani eğer görsel, işitsel medya kapsamında bir koruma getirebileceksek en önemli husus "dijital platformlar" dediğimiz sosyal medya platformları üzerinden yapılan yayıncılık olur.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Burada en önemli nokta aslında yapay zekânın burada devreye girmesi değil mi? Yapay zekâyla çözebilir mi?

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yapay zekâyla bir "monitoring" olsa sürekli.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sayın Başkanım, işte demin de ifade ettim ben; Sayın Vekilim, yapay zekâyla "monitoring" üzerine şu an biz çalışıyoruz.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Kaldı ki bu dijital mecraların, sosyal medya patronlarının nasıl dijital oligarklar olduğu, nasıl şantaj ve pedofili çeteleri olduğu da ifşa oldu yani korkunç, tahminimizden daha da korkunç çeteler tarafından yönlendiriliyor, yönetiliyor.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Ben hâlen daha şurayı anlamadım: Mesela, yayın yasağı getiriliyor, değil mi; yayın yasağını kim getiriyor? Savcılık bir karar mı alıyor?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sulh ceza hâkimliği. Sulh ceza hâkimliği bir karar alıyor Vekilim.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Şimdi, sulh ceza hâkimi nasıl bu kararı almak için... Yani takip mi ediyor?

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Niye uğraşsın?

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Bir komisyon yok mu, bu işi takip eden bir komisyon yok mu? Kim şikâyet ediyor, ailenin mi şikâyet etmesi lazım? Yoksa bunun için...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Savcı resen karar alabiliyor Sayın Vekilim buna yönelik olarak.

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Tamam da yani savcı tek başına bir karar alması... Bir kişi yani.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ama hayatın olağan akışına çok aykırı, savcı işi mi yok, onunla uğraşsın, değil mi Sayın Vekilim? Hayatın olağan akışına biraz aykırı yani beklemeyiz, öyle duyarlı bir savcı çıkacak da ona şey yapacak da "Ahmet Minguzzi'nin, bak, burada pazar görüntüleri, ailesi hem üzülyordur hem de çok... Grafik görüntüler." diyecek de yani çok zor bir ihtimal.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Çoğunda çıkıyor Sayın Vekilim.

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Bir etik komisyonunun olması lazım RTÜK içinde.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Tabii o, Adalet Bakanlığı bünyesinde olacak o zaman Sayın Vekilim, bizde değil de.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yani işte, bunları tartışmak çok kıymetli çünkü buradan dedik ya hani ne tür yasal mevzuatlar olmalı ki sizin de elinizi, kolunuzu bağlayan şeylere yani onlara da çözüm olsun.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yani bize bir görev verilirse tabii ki, memnuniyetle.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Hem BTK'yi de ilgilendiriyor tabii ki.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - İşte basın bürosu takip ediyor herhâlde bu işleri ama gözden kaçanlar oluyor, takip edilmeyenler oluyor; savcılık basın bürosu.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Başkanım, sizin sorularınız vardı "Şiddet içerikli dizilere etki analizi yapıyor mu?" diye. Biz televizyon yayınlarında şiddete yönelik en son 2020 yılında bir araştırma yaptık. Şimdi, 2026 yılının şubat ayında bir araştırma daha başlattık televizyon yayınlarında şiddeti ölçmek amacıyla. Bunun sonuçlarını da tabii iki araştırma arasındaki durumu gözlemleyip Komisyonunda olur veya bir lansmanda olur, mutlaka açıklayacağız.

Tabii, şiddet şöyle bir kavram: Gerbner'in meşhur bir teorisi vardır "Cultivation theory" ekme teoremi yani "Aslında televizyon ve görsel içerik insanların zihnine yavaş yavaş bunu eker." diyor kendisi. Bu, ne sonuçlar getirir? "Kötü dünya sendromu" diye bir sendrom yaratır ve insanlar aslında yaşadıkları dünyayı izledikleri ekrandaki dünya gibi düşünmeye başlar ve gerçek hayatta da bu şiddetin olacağına yönelik olarak endişeli bir şekilde yaşamlarına devam ediyor." der. Aslında bu sadece şiddet görüntüleri için değil, diğer bütün haberler ve bilgi akışı için de geçerlidir. Bu kapsamda da hani televizyondaki şiddetin bir nevi normalleştirilmesi, algısının farklılaştırılması da buradan gelmekte. Bu araştırmanın sonuçları da zannediyorum, herhâlde, yaz sonunda hazır hâle gelecektir Sayın Vekilim.

Dijital yayıncılık denetim kapasitemizi, demin de ifade ettiğim gibi, yapay zekâ destekli yeni "monitoring" sistemimiz hayata geçtiğinde yüzde 100'e yakın bir şekilde artırmış olacağız.

"Somut politika önerisi..." demiştiniz, somut politika önerisi bir tane de olsa söyledim.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Teşekkür ederiz, güzel bir öneriydi.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Sağ olun.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Fakat şöyle bir şeyden bahsediliyor yani haberleşme hürriyetine biraz muhalif bir durum olduğu için savcının elinden bu yetkiyi almak... Mesela hukukçu arkadaşlar "Biraz anayasal bir değişim gerektirir." dediler. Doğru mu? Onu biraz tartışmalıyız ama bilemedim.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yani her şekilde RTÜK bilindiği için, Sayın Vekilim, sıkıntı oluyor. Bugün de mesela, dün öğretmenin öldürülmesine ilişkin konuya yayın yasağı geldiğinde bütün sosyal medyada "RTÜK sansür getirdi." diye geçiyordu.

Aysu Bankoğlu Vekilim Twitch platformunu sordu, Twitch bize bağlı değil, YouTube...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - "Twitch"i sormadım, şeyi sordum...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - "Twitch"e yönelik olarak...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Örnek olarak onu verdim.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yani "Sosyal medya fenomenlerine ilişkin oyun platformları..." dediniz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Oyun platformları...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Oyun platformları dediniz, onlar da bizim denetim yetkimiz dışında.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - İzlemeyle ilgili bir şeyiniz yok mu? Yasa dışı bahis siteleri...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yasa dışı bahse yönelik olarak siteler kapsamında gene bizim denetim alanımızda değil. Biz sadece yasa dışı bahse yönelik üç tane futbol maçı esnasında görünen sanal bahse ilişkin olarak yaptırım uyguladık. Onun dışında sanal bahis siteleri bizim yargı denetimimizde bulunmuyor.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Siz RTÜK temsilcisi misiniz?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Benim RTÜK...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Size 4 soru sordum.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Evet, dizilere yönelik olarak sormuştunuz. Dizilere yönelik bu zamana kadar 58 adet ceza verdik. Rakamsal büyüklüğü de 173 milyon 375 bin TL civarında. Bu kapsamda, tabii, dizilerdeki suç ve suça teşvikle ilgili mücadelemiz devam ediyor ama bu şu demek değil: Biz ceza veriyoruz ama onlar ceza aldıkça, bu, suça veya suçluya yönelik karakter oluşturmayı engellemiyor, "Hollywood" da da bu bir trend, suç ve suçlu ama biz tabii, elimizden geldiği sürece suça ve suçluya yönelik yaptırımlarımıza devam ediyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - 58 cezai uygulama herhâlde, kapatma değil; doğru mu anladım?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - İdari yaptırım...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Kaç, ne kadar sürede...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Son beş yıl...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Kapatma, kaldırılması yani suçu öven, suça özendirilen dizi ya da herhangi bir şeyde kapatılması, kaldırılması, bununla ilgili bir şey yok herhâlde?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - 8 program durdurma var. Dijital platformlara yönelik olarak da 5 katalogdan çıkartma var.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - "Etik Denetim Protokolü'nüz var mı?" diye sormuştum. Yani bu platformlarda çocuklar tarafından herhangi bir denetim şeyiniz var mı? Etik olup olmadığıyla ilgili denetleme yöntemleriniz, protokolleriniz...

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Yani kurum içi mi bahsediyorsunuz yoksa...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Bu yayınlarla ilgili bahsediyorum.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Kanun kapsamında, etik olarak değil, kanuni olarak denetliyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - "Etik analiziniz var mı?" diye sormuştum bir de.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Onu cevapladılar, aynı soruyu sorduk ya.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Öyle mi?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Şiddet araştırmasını yaptığımızda tabii iki araştırma arasında bir etki analizi ortaya çıkarabileceğimizi planlıyoruz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Yeterli mi sizin yetkileriniz? Eksik kalan bir nokta var mı? Yani "Şöyle olsa daha iyi olur." dediğiniz ya da "Şuna da sahip olsak, şöyle yapsak." dediğiniz bir şey var mı?

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Onu mümkünse yazılı verelim Sayın Vekilim yani çok çabuk karar verilebilecek bir şey değil tabii.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Önerilerinizi gördüm de...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Yazılı vermek iyi bir fikir. Hani dedik ya, yasal mevzuat ve politika önerisi açısından üç tane öneri de yazılı verirseniz çok kıymete geçer, hem de daha üzerinde düşünülmüş olur, çok kıymete geçer.

RTÜK BAŞKAN YARDIMCISI DENİZ GÜLER - Olur efendim, daha kolay olur bizim için, efektif olur.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - BTK'ye verelim mikrofonu.

Buyurunuz lütfen.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Tabii ki Sayın Başkanım.

Müsaadenizle ben de sırayla gideceğim. Elif Esen Vekilimle başlamak istiyorum. Öncelikle sorusu vardı, "Açık kaynak kitaplarınız ulaşılabilir durumda mı?" Evet, ulaşılabilir durumda. Mümkün olduğunca basmıyoruz çünkü artık basılı kitap gitmiyor zaten, o şekilde ilerliyoruz.

Diğer bir sorusu vardı Elif Esen Vekilimin, bilgi ihbar merkezimize gelen ihbarlar... Bu noktada bizim tarafımızda süreç nasıl işliyor? Şöyle işliyor: Buradaki ihbarlar "Ben istismara uğradım." O şekilde değil, daha çok yine -az önce bahsettiğim gibi- URL tabanlı, burada bir görüntü var, burada bir metin var, bu şekilde, bunlar geliyor, bunları değerlendiriyoruz. Şöyle bir sıkıntımız var orada: Sayın Vekilimiz sordu ki "Almış olduğunuz tedbirlerle bir düşüğe sebep oldu mu?" Oluyor ama belli, dışarıdan gelen bağımsız değişkenler bunu engelliyor. Ne gibi? Şunu örnek vereyim: Az önce bahsetmiştim, 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde BTK'nin resen erişim engelleme ve içerik çıkarma yetkisi bulunuyordu. Niye "-du"? Öncelikle şöyle izah edeyim: İnternet ortamında iki tane kavram vardır Sayın Başkanım, sayın vekillerim; birincisi erişim engelleme, ikincisi içerik çıkarmadır. Erişim engelleme "abc.com" adlı sitenin tamamen alan adının kapanmasıdır. "İçerik çıkarma" kavramı ise 2020 yılında gelmiştir. Örneğin... Nasıl örnek verelim? Facebook 2020 öncesinde içeriğindeki sadece bir içerik için, bir post için engellenme tehlikesiyle karşı karşıya kalabiliyordu yani milyarlarca "post"u varken içinde yalnızca bir "post"u kaldırmadığı için erişim engeliyle karşı karşıya kalabiliyordu. Bundan mütevellit 2020 yılında hem ifade özgürlüğü hem de orantılılık ilkesi çerçevesinde "içerik çıkarma" kavramı gelmiştir. Çoğu ülke de bunu bizden almıştır. Örneğin, şu anda bir sıkıntılı içerik olduğu zaman herhangi bir platformda, içeriği kaldırdığı sürece platform veya internet sitesi, bu Twitter olur, Facebook olur veya başka bir site olur, onun içeriğindeki bir haber sitesi olur, bir haber olur, başka bir şey olur, bunu kaldırmasına ise bir alt alan adında buna içerik çıkarma diyoruz. Şöyle izah edeyim: Az önce saymıştım, tekrar müsaadenizle sayacağım. İntihara yönlendirme, çocukların cinsel istismarı, uyuşturucu ve zararlı madde temini, fuhuş, müstehcenlik -parantez açıyorum- buradaki müstehcenlikten bizim kastımız pornografidir yetki anlamında, erotik ve civarı bizim yetkimize girmemektedir -parantezi kapatıyorum- yasa dışı bahis, kumar, Atatürk aleyhine işlenen suçlar. Bu suçlar -bunlara biz kamuoyunda- TCK'de "katalog suçlar" adı altında, 5651'in 8'inci maddesinde bulunmaktadır. Yaklaşık bir buçuk yıl önce Anayasa Mahkemesi tarafından, içerik çıkarma dediğimiz, BTK'nin resen yetkisinde olan, sadece bu suçlar kapsamındaki resen yetkisi iptal edilmiştir. Bundan mütevellit, eskiden bu yana, son bir buçuk yıldır da yalnızca biz bu saydığım suçlar kapsamında siteyi engelleyebiliyoruz yani site kapatabiliyoruz.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Pardon, kaç senesinde dediniz?

BTK BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - 2024 Ekimde Sayın Başkanım, AYM iptal etti, ocakta yürürlüğe girdi.

Şöyle söyleyeyim: Örneğin, bu saydığım suçlarda, sosyal medyada mesela bir içerik bulunduğu zaman bizim resen bir yetkimiz yok ancak bir mahkeme kararı yoluyla burada sonuç alabiliyoruz. Bu tarz, bugünlerde, malumunuz, kamuoyunda hem bahis olsun, yasa dışı bahis, kumar hem müstehcenlik olsun... Çocuğun cinsel istismarı içeriklerinde çok sıkıntı çekmiyoruz çünkü bütün dünyada kabul gören bir ortak sorun olduğu için platformlarda bu sorunu çekmiyoruz, hepsinin kendi ortak topluluk kuralları var ama bazen internet sitelerinde çok nadir olabiliyor, bunu görüyoruz. Bunu da az önce yine bir soru vardı "Nasıl oldu?" diye, oradan bağlayayım müsaadenizle, burada da hemen emniyet birimlerimizle entegre oluyoruz. Hatta bu içerikleri bazen anlık kaldırmıyoruz, onlar işlemlerini tamamlıyorlar, ondan sonra kaldırıyoruz; bu şekilde ilerliyor sistemimiz.

Şimdi, burada sayın vekilimizin sorusu kapsamında, bu dışarıdan gelen olumsuz sebep neticesinde, şu anda -mesela, bir örnek vereyim ben size müsaadenizle, hem de kayıtlara geçsin- örneğin, 2024 Ekiminden itibaren internet ortamında özellikle Türkçe pornografi içerikleri artmaya başlamıştır. Kızlarımız özellikle madde altında, uyuşturucu altında "ifşa" adı verilen videolarla bazı -isim vermeyeceğim- platformlarda ve internet sitelerinde Türkçe içerikli pornografi videoları aşırı şekilde artmıştır. Biz yine bunu savcılıklarımız ve mahkeme kanallarımız, emniyetimiz vasıtasıyla kapatırmaya çalışıyoruz ama resen yetkimiz olmadığı için -çünkü resen yetki anlık olarak verilmiş bir yetkidir idari tedbir olarak- bundan mütevellit bu gibi unsurlarda zorluk yaşıyoruz Sayın Vekilim.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Peki, bir şey soracağım. Anayasa Mahkemesi iptal ettiği için... Şimdi, bu yetkiyi tekrar size kazandırmanın mevzuat...

BTK BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Şöyle Sayın Başkanım, geçen hazirandaki onuncu yargı paketinde ve aralık ayındaki on birinci yargı paketinde komisyondan geçti. Onuncu yargı paketinde Genel Kurulun hemen öncesinde, on birde ise Genel Kurulun bitimine beş dakika kala maalesef çıkarıldı paketten.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Onu tekrar o hâlde çalışalım.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - İnşallah.

Diğer bir soru Selcan Taşçı Vekilimin. "Çocuk profilindeki filtrele..." diyorsunuz. Buradaki bizim aslında kastettiğimiz... Siz muhtemelen Youtube'da veya sosyal medyadaki bir içeriği söylüyorsunuz. Biz burada -az önce yine bir soru gelmişti, onunla da bunu bütünleştiriyem- yapay zekâyı kullanıyor muyuz bu içeriklerde? Yapay zekâ yordamıyla ama mutlaka "random" ekiplerimiz vasıtasıyla da kontrol ederek biz internetteki içerikleri kategorize ediyoruz Sayın Vekilim. Bunu site bağlamında düşünelim yani sosyal medya içeriği bağlamında değil, örneğin, "abcd.com" gibi sitelerde burada çocuklara yararlı olan siteleri burada kategorize ediyoruz. Örneğin, şu anda yaklaşık 2,5 milyon çocuklar için ayrıştırılmış, çocuk profilinde pozitif, yalnızca yararlı içeriğe sahip sitemiz mevcut. Bunu da yine yapay zekâ yoluyla yapıyoruz ve kontrol ediyoruz bu şekilde.

Başka sorunuz...

SELCAN TAŞÇI (Tekirdağ) - Netflix'teki bu çocuk yetişkin şeyi, orada mesela, çocuk 0-18'i baz alarak mı çocuk diye ayrıştırıyor? Çünkü orada çocuk profili yani 7 yaşındaki çocuk da oraya girdiği için. Yani şimdi 18 yaş uygunluğu ile 7 yaş uygunluğu birbirinden çok farklı yani.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - O çocuk yayınıysa yetişkin yayını nasıl acaba diyorum ben de.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Sayın Başkanım, şöyle: Güvenli internet hizmeti çok basit bir şekilde abone olunabilen, hatta 2021 yılından itibaren hat alan, hem sabit olsun hem mobil olsun hat alan kullanıcılara, internet alan kullanıcılara "...¹" olarak verilen... Tabii bir zorunluluk yok burada, kullanıcı esas çıkabiliyor. Yaklaşık on beş yıllık bir uygulama, on beş yılı geçti hatta. Bu bağlamda, bir SMS'le "25 00" gibi -veya bazen değişebiliyor operatörlerinki- veya bir telefon numarasıyla veya internetten çok hızlı girip çok hızlı çıkabileceğiniz, çok basit bir uygulama. Burada yine buradaki kategorize olmuş, çocuklara özgü sitelerle, yaklaşık 2,5 milyon siteyle çocuk profilinde ve yine, yine tarafımızdan kategorize edilmiş 30 milyonun üzerinde siteyle aile profilinde yer bulabiliyorsunuz. Buradaki tabii, şurada var -tabii, az önce Başkanım da aslında söyledi- talep noktasında bir düstur söz konusu burada. Neden? Burada biz ebeveynlere çocuklarını koruma noktasında aslında bunu empoze ediyoruz yani kullanmayı çünkü alsınlar, hem kendileri kullansınlar güvenli interneti, evde mesela sabit interneti hem de mobillerinde çocuklarına eğer bu telefonu veriyorlarsa, kullanıyorlarsa çocuk profilinde, hiç değilse aile profilinde kullanmalarını devamlı tavsiye ediyoruz. Bu, şey gibi -yine az önce sözü geçtiği için aktarayım müsaadenizle- biz eğitimlerimizi -ciddi anlamda eğitim veriyoruz ama- özellikle son üç dört yıldır ebeveynlerimize vermeye çalışıyoruz. Yani çocuklarımıza 3 veriyorsak ebeveynlerimize 13 eğitim veriyoruz çünkü buradaki son zamandaki güncel meseleden mütevellit. Artık bu telefon hepimizin elinde ve bu telefon elinde olan herkesin konuşmaya hakkı var ve maalesef ki günlük sosyal hayatın zorlukları, yine bir sürü sürüncemeden mütevellit önce en başta ebeveynlerimiz konfor alanından çıkamayarak buraya kaçıyorlar. Biz ebeveynlerimizi buradan kurtarmaya çalışıyoruz ilk başta, ilk amacımız o. Ondan sonra çocuklarımıza hem yüz yüze okullarda hem de on-line eğitimler vermeye çalışıyoruz; bu şekilde.

Ayşe Böhürler Vekilimizin sorusunu cevaplamak istiyorum. "OnlyFans gibi içerikler, sosyal medyada gençleri etkileyen başka uygulamalar var mı?" Var Sayın Vekilim maalesef. Hatta şöyle söyleyeyim: Şu anda mevcutta -eğer açık kaldıysa söyleyeyim, onu da izah edeceğim- uygulamaların hepsi artık bir OnlyFans diyebiliriz, hepsi yani istisnasız. Neden? Bundan yaklaşık bir-bir buçuk yıl önce OnlyFans'la beraber 39 tane -yanlış hatırlamıyorsam- bu tarz uygulama kapandı. Bizim şu anda Türkiye'de temsilcisi bulunan, trafiği 10 milyonun üzerindeki platformlar -müsaadenizle sayayım- Twitter yani X, TikTok, Instagram, Facebook, YouTube ve bu geçtiğimiz yıl yine 10 milyonun üzerinde olup da şirket açan, temsilci atayan Pinterest, LinkedIn ve Snapchat. Bu 8 firmanın şu anda Türkiye'de temsilcisi var çünkü kanuni olarak 10 milyonun üzerindekilere şirket, 1 milyon ile 10 milyon arasına da temsilci yükümlülüğü getiriyoruz ki muhataplık olsun diye. Yeni firmalar çıkıyor, bunların hepsinin, yüzde 100'ünün aynen olduğu gibi, hatta 1.400'ten fazla lisanslı kanal var ki lisanslanmış, arada illaki kaçak... Burada ciddi anlamda, bugün trafiği 500 binken bir hafta sonra 1 milyonu geçen olabiliyor. İllaki arada bir sürü oluyor ve Türkiye'ye girenlerin, dünyada... Bu, Türkiye-dünya örneği, burada farkı yok ama girenlerin görüntülü görüşme uygulamalarının yüzde 100'ü diyebilirim, artık resmen bir OnlyFans olmuş durumda. Burada da -az önce bahsettim- bizim burada BTK olarak resen bir yetkimiz yok ama Emniyetimizle birlikte koordine olarak, özellikle çok ciddi sıkıntılı içerik varsa, gecikmesinde sakınca bulunan hâl varsa bizim üzerimizden, değilse mahkeme üzerinden, mahkeme kararı alıp -bazen Aile Bakanlığımız alıyor, bazen aldırıyor, mahkemeye başvuruyor, bazen Emniyetimiz gidiyor, biz tespit edip onlara bunları veriyoruz- bu şekilde bir erişim engeli kararı çıkıyor ve uygulanıyor ama burada da maalesef bir vahamet söz konusu.

Sayın Başkanımızın sorusu vardı "Yasa dışı faaliyetlerde müdahaleler neler, platformlara nasıl müdahale ediliyor?" diye ama ben önce, izin vererseniz, en son soruya cevap vermek istiyorum. "Sosyal medyada tehdide, hakarete maruz kalma noktasında bariyer algısı var." diyor Sayın Başkanımız ve doğru söylüyor; şu anda, az önce bahsettiğim iki yargı paketine yine girmiş olan, yine iptal edilmiş olan 2024 yılında bir maddemiz daha var, bu da 5651 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi; tamamı iptal edilmiştir. Bu 9'uncu madde, kişilik hakları... Aslında sizin burada haklı olarak şikâyetle bulunduğunuz, hakaret, tehdit tarzı suçlarda; örneğin sizinle ilgili internette bir haber çıktı; iftira, hakaret, tehdit; bunu bu ortamdan kaldırmak için -ki bu herkesin en doğal hakkıdır, bunu burada görmemek- burada bir kanunumuz mevcuttu ama yaklaşık bir buçuk yıldır bu kanun mevcut değil, şu anda ciddi bir boşluk var bu anlamda. Yine, Anayasa Mahkemesinin bu noktadaki eleştirileri dikkate alınmış ve madde yeniden, hem onda hem on birinci yargı

1. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

paketinde ihdas edilmiştir ve şu anda inşallah bir paket bulup geçirilmesini biz de murat ediyoruz çünkü gerçekten... Ama tabii sorarsanız bize, bizim için bu genele sâri ama -az önce bahsetmişim- 8'inci maddedeki o... Çünkü direkt çocukları, direkt aileyi, direkt gençlerimizi hedef aldığı için yani biz çıkması için inşallah dua ediyoruz diyeyim, o şekilde. Ve etki noktasında, hakikaten üzüm yemek için mücadele ediyoruz.

Sayın Başkanım, yine Komisyonumuzun konusu olan, içeriklerle ilgili, gençlerimizle ilgili maalesef resen yetkimiz bulunmuyor ama ne yapıyoruz bu noktada? Emniyetimizle, Jandarmamızla devamlı koordine halindeyiz. BTK'nin bu noktada interneti 7/24 izleme görevi var. Tabii, ne kadarına artık yetiyorsa gücümüz. Biz 7/24 çalışıyoruz, ekibimiz 7/24 çalışıyor. Bu bağlanma da T-0 anında bir olay ortaya çıktığında hemen Emniyet birimleriyle bu paylaşılıyor, hemen birlik olunuyor ve bu noktada da mahkemeye başvuruluyor. Keşke olmasa; maalesef ki... Bunu kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Aşırı demokratik bir ülkemiz çünkü hiçbir, neredeyse dünyada mahkeme kararı diye bir örnek maalesef bulunmamakta; çoğu kurum, hatta bütün kurumlar bunu resen yapmaktadırlar...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Evet, ben de katılıyorum buna.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - ...ama biz acil durumlarda maalesef mahkeme mahkeme gezip, gerekirse karar bulmaya çalışıyoruz -ki çok özür dilerim- az önce baktığım o iğrenç içerikleri kaldırmak için...

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok üzücü bir şey yani.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Çok üzücü.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok büyük bir hasar oluyor.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Maalesef Sayın Başkanım.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Bunu sizden de rica edelim; mevzuat olarak ne yapılması gerektiğine dair böyle çok tanımlı şeyler yazarsanız işimizi de kolaylaştırırsınız, şey yapmayın yani. Formel yoldan ya da direkt mesaj olarak bile gönderirseniz istifade ederiz.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI ABDULKERİM GÜN - Tabii ki.

Sayın Başkanım, buradan da hemen Aysu Bankoğlu Vekilimin sorusuna geçiş yapayım, yine sizin sorunuzla orantılı olacak. "Bant daraltma çocukları koruma anlamında ne zaman kullanıldı?" Şöyle: En son geçen sene malumunuzdur -bir buçuk yıl olmuştur herhâlde- bir sur vakası gerçekleşti; Fatih'te hatırlarsanız, 2 kız çocuğumuz elim bir şekilde can verdi. Hatta aslında bu konu da birçok komisyonda konuşuldu, Allah rahmet eylesin ama bu konuda belli bir bilinçlenme noktasında bir şeye, tabii, o da vesile oldu maalesef ki ama... Hatta az önce yine örnek gösterildi; Discord platformu hemen akşamında kapandı. Özellikle ergen radikalizminin nirvanaya çıktığı "Oyun içi sohbet odaları noktasında denetim mümkün." demişti Vekilimiz. Bu denetim zor çünkü çoğu şifreli kanal bunların. Bundan mütevellit, buradaki sorunların, sıkıntıların ve görüntülerin, içeriklerin aşırı paylaşılması üzerine yine mahkeme kararıyla o olayın akşamında Discord platformu kapatılmıştır. Buradaki kapanmanın sebebi tabii ki en başta muhataplıktır; Discord'un Türkiye'de bir temsilcisinin, bir muhatabının olmayışıdır.

Yine, aynı düzlemde -çok özür dileyerek, hangi vekilimden geldi, onu buraya yazmamışım herhâlde- Telegram da yine Discord'la beraber sorulmuştu. Mesela, Telegram da normalde bütün hükümetlere, dünyada devletlere kapısını asla açmayan, çok kapalı platformdu. Yine, bu sur vakasının akşamında Discord'un kapanması üzerine bizimle kendisi direkt muhatap oldu ve o günden itibaren -yine, yaklaşık bir buçuk yıl olmuştur- bütün mahkeme kararlarını uygulamaya çalışıyor, uyguluyor ama hâlâ sorun var, her tespit ettiğimizde biz bildiriyoruz, bildirdiğimizde de şu anda hiçbir sorun yaşamıyoruz, kaldırıyor; herhangi bir sıkıntımız, majör bir sıkıntımız yok diyelim, minör illaki arada oluyor.

Sayın Başkanımız üç somut politika önerisi sormuştu. Öncelikle, 8'inci maddedeki içerik çıkarma yetkimiz, 9'uncu maddenin tamamı ve yine, şu anda oyunlarda belli sorunları aşalım demiştik. Örneğin, malumlarınız, 2024'ün Ağustos ayında Roblox platformu Adana 6. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararıyla kapandı. Şimdi, az önce sanırım Sayın Vekilimiz "Bir kişinin şeyiyle mi?" dedi. Biz de BTK olarak hem savcımızın orada yaptığı çalışmaya baktığımızda... Üzerinde o kadar ince çalışılmış, âdeta -açık yüreklilikle söyleyebilirim- bir uzmandan çok daha düzgün seviyede çalışılmış bir çalışma, kapatma gerekçesi vardı ve gerçekten doğrudu, yerinde bir karardı. Hem Aile Bakanlığımızın hem bizim hem de Emniyetimizin Roblox platformuyla görüşmelerimiz arada sürüyor. Şu anda hâlâ kapalı, bize sunduğu moderasyon örneklerinde Türkiye'ye özgü ayrı bir moderasyon yapacaklarını arz ettiler, bunun garantisini verdiler. Şu anda mutat yaptığımız toplantılarda kâğıt üzerinde yani teoride bütün iyileştirmelerin yapıldığını görüyoruz. Lakin, tabii ki, malumları üzere şu anda bir düzenleme var, Aile Bakanlığımızın önerisi, teklif var, orada da dijital oyunlar... Yine, 5651 sayılı Kanun'un içerisinde dijital oyunlara, oyun dağıtıcılara ve sağlayıcılara artık bir temsilci geliyor. Niye geliyor? Çünkü zamanında -az önce bahsettiğim Discord'un kapanma gerekçesi gibi- Roblox'un da bir temsilcisi olsaydı hâlbuki böyle bir şey, böyle bir kaza yaşanmayacaktı belki de. Bu noktada, zaten oyunlarla ilgili bizim Türkiye'de yeni bir platform geldiği zaman bir sorun yaşanıyorsa bunun en büyük gerekçesi zaten temsilci, muhataptır. Bizimle birisi muhatap olduktan sonra genelde sorun yaşamayız. Üç somut öneriye 8, 9 ve oyunlar diyebilirim; bu şekilde Sayın Başkanım.

Arz ederim.

BAŞKAN MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok Teşekkür ederiz.

Söz almak isteyen vekilimiz var mı acaba? Yok.

O hâlde, toplantımızda başkaca görüşecek konu olmadığı için toplantımızı kapatıyorum.

Çok teşekkür ediyorum katkılarınız için.

Kapanma Saati:17.08